

INTEGRAAL VEILIGHEIDS- PROGRAMMA 2016-2018

Inhoud

Voorwoord	5
1. Visie	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Strategische doelstellingen	7
1.3 Uitgangspunten integrale veiligheid	7
1.4 Strategische partners	8
1.5 Flankerende beleidsprocessen	8
2. Veiligheidsanalyse	11
2.1 Totstandkoming veiligheidsprioritering	11
2.2 Landelijke, regionale en lokale kaders	11
2.3 Veiligheidsthema's	13
2.4 Lokale veiligheidssituatie	13
3. Aanpak thema's veiligheidsbeleid	21
3.1 Gemeentelijke regie op integrale veiligheid: het organiseren van samenwerking	21
3.2 Veilige woon- en leefomgeving	21
3.3 High impact crimes (HIC)	27
3.4 Ondermijnende criminaliteit	29
3.5 Jeugd en veiligheid	32
3.6 Bedrijvigheid en veiligheid	34
4. Organisatorische borging integraal veiligheidsbeleid	37
4.1 Veiligheid in de gemeentelijke organisatie	37
4.2 Interne en externe afstemming	37
4.3 Politieke bestuurlijke inbedding	38
4.4 Planning en control	38
4.5 Communicatie	38

Bijlage 1: Rol ketenpartners	39
Bijlage 2: Samenvatting resultaten veiligheidsmonitor 2013	41
Bijlage 3: Financieel overzicht	45
Bijlage 4: Literatuurlijst	47

Voorwoord

Voor u ligt het integraal veiligheidsprogramma 2016-2018 van de gemeente Schouwen Duiveland. Wij willen al onze partners en collega's bedanken die een bijdrage hebben geleverd bij de totstandkoming van dit integraal veiligheidsprogramma.

Het veiligheidsprogramma volgt de ingeslagen richting van de programmabegroting veiligheid en integrale handhaving voor de gemeente Schouwen-Duiveland. De goede lezer zal het opvallen dat dit integrale veiligheidsprogramma een voortzetting is van het huidige beleid rekening houdend met de landelijke en regionale prioriteiten en nieuwe ontwikkelingen in het veiligheidsdomein. De gemeenteraad stelt éénmalig voor twee jaar het veiligheidsprogramma vast. Op deze wijze wordt het beleid gelijkgetrokken met de doorlooptijd met de landelijke veiligheidsagenda 2015-2018, het regionaal beleidsplan Zeeland- West-Brabant 2015-2018 en het collegeprogramma gemeente Schouwen-Duiveland 2014-2018. Na deze beleidsperiode volgt een terugkerende doorlooptijd van vier jaar. Jaarlijks wordt de voortgang van het beleid in de programmabegroting veiligheid en integrale handhaving benoemd en ter kennisname aan de gemeenteraad gebracht. Graag wijzen we u op de snel veranderende context waarin deze nota tot stand komt en wordt uitgevoerd. Tweejaarlijks vindt er door middel van een veiligheidsanalyse een evaluatie plaats en kunnen we daar waar nodig de speerpunten aanpassen naar de actuele situatie.

Wij zijn trots op de bereikte resultaten tijdens de afgelopen periode. Een groot deel van de harde cijfers (politiecijfers betreffende geselecteerde delicten met invloed op de verstoring van de openbare orde en veiligheid) zijn gedaald. Een mooi voorbeeld hiervan is de afname van het aantal zogenaamde WOS-feiten (woninginbraken, overvallen en straatroven). Het aantal woninginbraken in de gemeente Schouwen-Duiveland is in 2014 ten opzicht van 2013 gedaald van 252 naar 137! Dit is voornamelijk bereikt door een intensieve samenwerking die tot stand is gekomen tussen alle gemeenten binnen het politieteam "Oosterscheldebekken" en de politie.

De gemeente Schouwen- Duiveland streeft continu naar veiligheid voor onze inwoners, ondernemers, gasten en partners. Daar waar mogelijk moeten we inzetten op het verbeteren van de sociale veiligheid. Dit doen we als gemeente niet alleen, we hebben onze (professionele) ketenpartners hier hard bij nodig. Daarnaast is ook actief en betrokken burgerschap van belang, niet alleen ten behoeve van de sociale veiligheid, maar ook voor het bevorderen van de leefbaarheid. Met dit veiligheidsprogramma wil de gemeente haar regierol verder inhoud geven en met alle partners blijven samenwerken aan een veilige samenleving op Schouwen-Duiveland.

Namens het college van burgemeester en wethouders,

M.K. van den Heuvel
secretaris

G.C.G.M. Rabelink
burgemeester

1.1 Aanleiding

De gemeente Schouwen-Duiveland investeert al een geruime tijd in een actief veiligheidsbeleid. In vergelijking met andere gemeenten in Nederland toont de gemeente een gunstig veiligheidsbeeld, zowel in de ervaring als in de objectieve cijfers. Echter mag niet uit het oog verloren worden dat de gemeente te maken heeft met een complexe samenleving, voortkomend uit de uitgestrektheid van de gemeente, een grote diversiteit aan kernen, het massale toerisme, horecaconcentraties en veel evenementen, welke risico's voor de veiligheid met zich meebrengen. Een goede samenwerking, integrale aanpakken en daar waar nodig ondersteunende middelen zijn onontbeerlijk. Dit blijkt niet alleen uit de complexe lokale situatie, maar tevens uit landelijke ontwikkelingen. Het gemeentelijk takenpakket wordt steeds groter. De gemeente heeft regie op toezicht en handhaving en preventie en nazorg. Daarnaast heeft de gemeente een steeds groter eigen handhavingsinstrumentarium tot de beschikking gekregen.¹

De bestuurlijke aanpak en opsporing groeien naar elkaar toe, wat ertoe leidt dat er een groter beroep op gemeenten gedaan wordt om een bijdrage te leveren aan de bestrijding van criminaliteit en overlast. Gemeenten worden steeds meer onderdeel van de justitieketen. In deze aanpak is een trend waarneembaar van samenwerking, tussen zowel gemeenten onderling als met ketenpartners. De gemeente vervult hierin een spilfunctie.

De gemeente Schouwen-Duiveland stelt in de strategische visie 'Tij van de toekomst 2011-2014' structureel te willen investeren op de veiligheid van haar inwoners, ondernemers gasten en partners door in te zetten op het vergroten van de sociale veiligheid en legt haar ambities vast in dit integrale veiligheidsprogramma (IVP). Om een veilige woon-, leef- en recreatieomgeving in de gemeente te behouden, rekening houdend met de complexiteit, zijn doelen nodig voor het veiligheidsbeleid die richting en focus geven. Dit zorgt voor kaders voor het gemeentelijk handelen en inzet die wordt verwacht van partners. Integrale veiligheid betekent samen met betrokken partners werken aan de verbetering van de lokale veiligheid. Dit onder regie van de gemeente om gecoördineerd uitvoering te geven aan het beleid.

1.2 Strategische doelstellingen

Hoofddoelstelling/ Missie

De gemeente Schouwen-Duiveland streeft naar veiligheid voor haar inwoners, ondernemers, gasten en partners door in te zetten op het vergroten van de sociale veiligheid.

Strategische doelstellingen

- Met alle betrokken partijen samen werken aan het door ontwikkelen van een aantrekkelijk (dus ook veilig) leef-, verblijf- en ondernemersklimaat.
- Terugdringen van verschijnselen als overlast en criminaliteit door zowel de oorzaken van deze verschijnselen aan te pakken als de negatieve aspecten te bestrijden.
- Een bewegelijke, alerte gemeenschap hebben die blijvend werk maakt van veiligheid en waarin publiek en private partijen elkaar bijstaan en versterken in het op peil houden van subjectieve en objectieve veiligheid.
- Bevorderen en onderhouden van een veilige woon- en leefomgeving in onze dorpskernen, waarin alle generaties bewoners zich veilig voelen en een bijdrage leveren om de veiligheid te bevorderen.

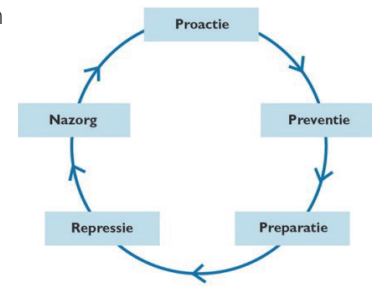
1.3 Uitgangspunten integrale veiligheid

De aanpak zoals in dit programma beschreven rust op de volgende uitgangspunten:

- In de aanpak van veiligheid spreken we over de bestuurlijke veiligheidsketen. Deze keten kent de volgende schakels:
  - Pro-actie: kenmerkt zich door het wegnemen van structurele oorzaken van onveiligheid en het voorkomen van het ontstaan daarvan.

1 Staat van de gemeente 2015. Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

- Preventie: Is de zorg voor het voorkomen van directe oorzaken van onveiligheid en het zoveel mogelijk beperken van gevolgen van inbreuken op veiligheid indien die optreden.
- Preparatie: Betreft de daadwerkelijke voorbereiding op de bestrijding van mogelijke aantasting van de veiligheid.
- Repressie: Is de feitelijke bestrijding van onveiligheid en de verlening van hulp in acute noodsituaties door de daadwerkelijke inzet van politie, brandweer en andere hulpdiensten.
- Nazorg: Omvat alle zorg om zo snel mogelijk terug te keren naar de normale verhoudingen.

Figuur 1: bestuurlijke veiligheidsketen

- De gemeente Schouwen-Duiveland vervult een regie functie ten aanzien van het lokale veiligheidsbeleid en stelt zich op als sturende en faciliterende overheid.
- Een integrale aanpak op het gehele gebied van veiligheid, waarbij ketenpartners ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid nadrukkelijk betrokken worden bij de uitvoering van het veiligheidsbeleid.
- Betrokkenheid vanuit de kracht van actief burgerschap wordt gestimuleerd.
- Elke professionele organisatie kent zijn eigen deskundigheid. Het is die deskundigheid die optimaal wordt ingezet bij de veiligheidsaanpak.

1.4 Strategische partners

De gemeente Schouwen-Duiveland kent strategische partners die essentieel en onmisbaar zijn bij het veiligheidsbeleid. De belangrijkste strategische partners zijn:

- Politie Zeeland-West-Brabant;
- Openbaar Ministerie, arrondissement Middelburg;
- Openbaar Ministerie functioneel parket
- Veiligheidsregio Zeeland;
- Provincie Zeeland;
- Regio gemeenten;
- Sociaal Maatschappelijk Werk Oosterschelderbekken;
- GGD Oosterscheldebekken;
- Centrum Jeugd en Gezin (CJG);
- Veiligheidshuis Zeeland;
- Dorps- en Stadsraden;
- Ondernemers in de gemeente in de breedste zin van het woord;
- Bureau HALT Zeeland;
- Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC);
- Woningcorporatie Zeeuwend
- Regionale uitvoeringsdienst Zeeland (RUD)
- Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

In bijlage 1 is een beschrijving van de rol van de verschillende ketenpartners bij het lokale veiligheidsbeleid opgenomen.

1.5 Flankerende beleidsprocessen

Er is sprake van een wederzijdse samenhang tussen integraal veiligheidsbeleid en andere beleidsprocessen. Externe flankerende beleidsprocessen zijn:

Veiligheidspartner	Beleidskader/wetgeving
Rijk	Wetgeving op het gebied van openbare orde en veiligheid en in het bijzonder de politiewet en gemeentewet.
Veiligheidscollege Zeeland-West-Brabant	Regionaal evenementenbeleid Regionaal beleidsplan regionale eenheid ZWB
Veiligheidsregio Zeeland	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden en West Brabant Beleidsplan Regionaal Risicoprofiel en brandrisicoprofiel Dekkings- en spreidingsplan brandweer Regionaal Crisisplan Gecoördineerde regionale incidentenprocedure (GRIP)

Tabel 1 externe flankerende beleidsprocessen

Binnen de gemeente Schouwen-Duiveland gaat het om de volgende beleidsvelden die een relatie hebben met het veiligheidsbeleid:

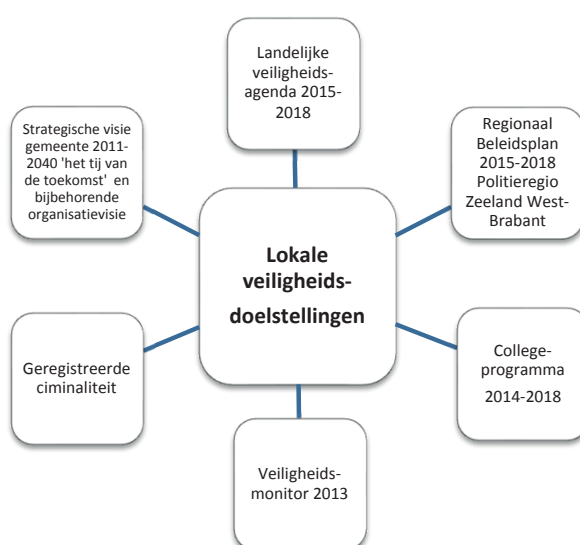
Afdeling	Beleidsveld	Reeds bestaande beleidsnota's	Relatie met het veiligheidsbeleid
Samenleving	Alcohol en drugs	Preventie en handhavingsplan alcohol en jeugd	In het plan zijn de doelstellingen, de acties en de beoogde resultaten verwoord. Op het gebied van preventie wordt de aansluiting gezocht bij het regionale alcoholmatigingsproject 'Laat ze niet (ver)zuipen'. Lokale uitvoering van de preventie-aanpak is gericht op bewustwording onder ouders, jongeren en drankverstrekkers van de risico's van (overmatig) alcoholgebruik door jongeren. Scholen zijn hierbij belangrijke partners. Qua toezicht en handhaving is het toezicht op de vergunningen en ontheffingen ingevolge de Drank en Horecawet hoog geprioriteerd.
Ruimte en Milieu	Verkeersveiligheid	Integraal verkeers- en vervoersplan	Verkeersveiligheid kan worden beschouwd als één van de veiligheidsthema's binnen fysieke veiligheid.
	Externe veiligheid	Milieu incidentenplan	Industriële bedrijvigheid alsmede het gebruik en transport van gevaarlijke stoffen brengen risico's met zich mee voor de volksgezondheid en het milieu. In het plan worden verantwoordelijkheden, bevoegdheden en taken voor de gemeenten en partners vastgelegd in de situaties waarin het rampenplan (nog) niet van toepassing is.
	Evenementen	Evenementenbeleid 2012 en evenementenvisie 2014	Het beleid biedt kaders waarbinnen evenementen kunnen plaatsvinden en het bijstellen en vastleggen van procedures, inclusief goede standaarden, voor de vergunningverlening. Er is door het beleid zowel bij organisatoren, als bij de gemeente duidelijkheid over de procedures rond evenementen. Bij de organisatie van een evenement moet de veiligheid van de bezoekers gegarandeerd worden.
	Horeca	Ontwikkelingsvisie horeca	Binnen deze visie worden afspraken vastgelegd over het mogelijk maken van horeca. Daarnaast draagt de visie bij aan regulering van de negatieve, veiligheid en hinder, effecten van horeca door richtlijnen te geven voor de toewijzing van planologische bestemmingen.
	Recreatie	Actieprogramma schouwen- Duiveland kiest voor toerisme	In dit programma zet de gemeente de koers uit voor het toeristische beleid, waaronder het bestemmingplan voor recreatiegebieden. Niet alleen de veiligheid van de inwoners, maar ook van onze gasten moet gewaarborgd worden.

Afdeling	Beleidsveld	Reeds bestaande beleidsnota's	Relatie met het veiligheidsbeleid
Openbare Werken	Handhaving	Handhavingsbeleid 2015-2019	De nota betreffende toezicht en handhaving heeft betrekking op handhaving over leefomgevingsthe-ma's, zoals milieubeheer en bouwen. Handhaving van bijzondere wetten en de APV is primair gericht op het bevorderen van naleefgedrag en preventie.
Bedrijfsvoering 1	Burgerparticipatie	Burgerparticipatie 1.0	Burgerparticipatie houdt in dat de burger een aandeel heeft in het beleid van de overheid. Bij de uitvoering van het integraal veiligheidsbeleid werkt de gemeente samen met burgers.

Tabel 2 interne flankerende beleidsprocessen

2.1 Totstandkoming veiligheidsprioritering

Onveiligheid, overlast en criminaliteit beperken zich niet tot gemeentegrenzen. Afhankelijk van de problematiek vraagt dit naast een lokale aanpak ook om districtelijke, regionale of landelijke samenwerking. Bij het gezamenlijk verzorgen van veiligheid is het belangrijk dat er kaders gesteld worden met doelen, heldere keuzes en prioriteiten. Op landelijk niveau gaat het om de beleidsdoelen die de minister vaststelt, op regionaal niveau om de doelen uit het regionaal beleidsplan en op lokaal niveau om de gemeentelijke visie en de doelen die de gemeenteraad op het terrein van veiligheid stelt. Deze lokale doelen zijn de basis van het integrale veiligheidsprogramma. De doelen zijn niet willekeurig gekozen, in de bepaling ervan wordt de lokale situatie in kaart gebracht en afstemming gezocht met de regionale en landelijke kaders.

Figuur 2 invloeden op lokale doelstellingen

Figuur 2 geeft een beknopte weergave van de invloeden op de lokale doelstellingen. Hierbij kan een onderscheid gemaakt worden in a) landelijke, regionale en lokale kaders en b) het in beeld brengen van de lokale situatie. Onderstaand worden de benoemde invloeden nader toegelicht.

2.2 Landelijke, regionale en lokale kaders

Landelijke veiligheidsagenda 2015-2018

Met de komst van de nationale politie zijn de rollen en verantwoordelijkheden binnen het politiebestedel op onderdelen gewijzigd. De burgemeesters en de officieren van justitie hebben het gezag over de politie. Om deze gezamenlijke verantwoordelijkheid te bekrachtigen is door de minister, de regioburgemeesters en het College van procureurs-generaal een gemeenschappelijke veiligheidsagenda opgesteld voor de periode 2015-2018 waarin aan de hand van gezamenlijk vastgestelde thema's afspraken gemaakt worden over de bijdrage van een ieder aan de aanpak van deze veiligheidsproblemen. De concrete invulling van de aanpak wordt op lager niveau bepaald. De minister en de gezagen hebben de volgende onderwerpen benoemd als thema's voor de landelijke veiligheidsagenda:

1. Ondernijmende criminaliteit
2. Cybercrime
3. Horizontale fraude
4. Kinderporno
5. High impact crimes².

2 High impact crimes (HIC) zijn delicten die veel voorkomen en grote impact hebben op het slachtoffer en zijn directe omgeving. De klassieke HIC delicten zijn woninginbraak, overvallen en straatroof (WOS), maar tegenwoordig vallen ook geweldsdelicten onder HIC,

Regionaal beleidsplan

In de Politiewet 2012 is vastgelegd dat per regionale eenheid een beleidsplan moet worden vastgesteld. Het regionaal beleidsplan 2015-2018 is onder regie van de regioburgemeester (burgemeester Noordanus) opgezet. De burgemeesters binnen de regionale eenheid en de hoofdofficier van justitie stellen dit beleidsplan tenminste eenmaal in de vier jaar unaniem vast. De burgemeesters binnen de regionale eenheid leggen het concept beleidsplan ter consultatie voor aan hun gemeenteraad (volgens art. 38b Politiewet) die een zienswijze in kan brengen. Het is van belang dat in het regionaal beleidsplan de landelijke en lokale prioriteiten op een goede wijze worden samengebracht. Het regionale beleidsplan is een samenhangend geheel dat bestaat uit de ambities en andere strategische thema's voor de politie en de gezamenlijke prioriteiten voor de komende jaren. Deze prioriteiten worden opgebouwd uit de prioriteiten van de gemeente, zoals vastgelegd in de integrale veiligheidsplannen; de doelstellingen ten behoeve van de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, zoals vastgelegd in de beleidsplannen van het OM; en de landelijke prioriteiten. Verder is het beleidsplan van de veiligheidsregio input voor het beleidsplan van de regionale eenheid.

Het regionaal beleidsplan 2015-2018 voorziet in de periode tot en met 2018 in een regionaal kader voor de integrale aanpak van veiligheidsproblematiek in de regio Zeeland-West-Brabant (ZWB). Om te komen tot de gemeenschappelijke prioriteiten is de input van de lokale veiligheidsplannen van de 39 gemeenten in de regio gebruikt. Op basis van de analyse van de lokale integrale veiligheidsplannen van de 39 gemeenten en de landelijke prioriteiten van de Minister van Veiligheid en Justitie, het College van procureurs-generaal en de regioburgemeesters in de Veiligheidsagenda zijn de volgende veiligheidsthema's gesteld:

1. Woninginbraken, overvallen en straatroof (WOS).
2. Geweld, waaronder uitgaansgeweld, huiselijk geweld en Veilig Publieke Taak (VPT).
3. Overlast en criminaliteit door jeugdgroepen.
4. Ondermijnende criminaliteit, waaronder drugshandel, mensenhandel, outlaw motorcycle gangs (OMG) en vrijplaatsen.
5. Veiligheidsbeleving, betrokkenheid en vertrouwen van burgers.

En de volgende samenwerkingsonderwerpen:

1. Samen informatie delen, veredelen en analyseren.
2. Samen kiezen en sturen.
3. Samen aanpakken.

Couleur lokale gemeente Schouwen-Duiveland

Integraal veiligheidsprogramma 2012-2016

Het IVP 2016-2018 is een opvolging en actualisatie van het IVP 2012-2016. De destijds gestelde prioriteiten bieden het startpunt voor de bepaling van de nieuwe doelstellingen en speerpunten. Ondanks gerichte aanpak, welke op diverse aspecten heeft geleid tot een afname van problematiek, zijn er onderwerpen aan te wijzen die constante aandacht behoeven. Dit zijn onderwerpen die over het algemeen een directe link hebben naar de burger, zoals het bieden van een veilige woon- en leefomgeving. Daarnaast moeten nieuwe ontwikkelingen in het integrale veiligheidsdomein welke leiden tot een uitbreiding en/of aanpassing van het gemeentelijke takenpakket positie te krijgen in de doelstellingen.

Strategische visie 2011-2040

Naast het huidige plan is de door de gemeenteraad gestelde strategische visie 2011-2040 'het tij van de toekomst' van belang. In deze visie wordt onder andere gesteld dat de gemeente een relatief veilige gemeente is waar men zich veilig voelt. De gemeente streeft naar veiligheid voor de eilandbewoners en gasten. Daar waar mogelijk moeten we inzetten op het verbeteren van de sociale veiligheid. Dit doen we als gemeente niet alleen, maar is actief en betrokken burgerschap van belang. Niet alleen voor de sociale veiligheid, maar ook voor het bevorderen van de leefbaarheid.

Organisatie visie

De strategische visie dient als leidraad voor de organisatorische visie. In de organisatorische visie worden de ontwikkelingen beschreven waarin de gemeente wil meebewegen en die ten goede komen aan de strategische visie. Ontwikkelingen die relevant kunnen zijn voor de lokale doestellingen zijn:

- Zelfredzaamheid; taken dicht bij de burger leggen, zelfredzaamheid stimuleren en ondersteuning bieden daar waar nodig.
- Actief burgerschap; De burger van nu komt op voor de eigen belangen, wil en kan meedenken over planvorming en beleid. Daarnaast kan de burger participeren in de uitvoering door het vervullen

van een oor/ oog functie voor de gemeente. Er wordt dan ook gesteld om de kracht van actief burgerschap optimaal in te zetten.

- Digitalisering en globalisering; het daar waar mogelijk digitaal efficiënt regelen van processen.

Collegeprogramma 2014-2018

Ook het collegeprogramma 2014-2018 van de gemeente volgt de strategische visie. Specifiek op het beleidsterrein van veiligheid/ leefbaarheid worden de volgende initiatieven genoemd:

- Het verbeteren van sociale veiligheid
- Professionaliseren handhaving
- Doorgaan met straatcoaches
- Tijdelijk cameratoezicht op plekken waar regelmatig overlast is en permanent cameratoezicht in Renesse
- Inzetten op schoon en heel
- De Veiligheidsregio Zeeland vragen met een visie te komen op de (jeugd)brandweer, waarbij de inzet is om dit zowel inhoudelijk als financieel voor te zetten
- Zelfredzaamheid stimuleren en samenwerking opzoeken.
- Deregulering, gemeentelijke regelgeving controleren op overbodige regels.

2.3 Veiligheidsthema's

Uit de bovenstaande kaders zijn vijf terugkerende veiligheidsthema's waarneembaar waarin de gemeente een rol speelt in de aanpak. Deze thema's, in willekeurige volgorde, zijn:

1. **Veilige woon- en leefomgeving**
Dit thema betreft de veiligheid van de woon- en leefomgeving in de gemeente. Enerzijds gaat het hierbij om hoe de burgers deze aspecten ervaren en ervaren hoe de gemeente hierop inspeelt. Anderzijds gaat het om het beheersen van gedragingen die invloed kunnen hebben op de ervaring, zoals sociale overlast en fysieke verloedering.
2. **High impact crimes (HIC)**
High impact crimes zijn misdrijven met ingrijpende gevolgen voor de slachtoffers en de omgeving. De zogenaamde WOS misdrijven (woninginbraken, overvallen en straatroven) zijn de klassieke hic, daarnaast vallen ook geweldsmisdrijven onder hic.
3. **Ondermijnende criminaliteit**
Ondermijnende criminaliteit duidt op het ontstaan van de verwevenheid tussen de boven- en onderwereld wanneer criminelen gebruik maken van legale structuren voor de uitvoering van de criminele activiteiten en de bovenwereld hiermee onbedoeld criminaliteit faciliteert. Het gaat hierbij vooral om georganiseerde criminaliteit, zoals hennepsteelt, mensenhandel, witwassen en vastgoedfraude. Delicten die ernstige consequenties met zich mee brengen voor de maatschappij; de maatschappelijke integriteit wordt aangetast, de veiligheid en het veiligheidsgevoel van burgers wordt beïnvloed en de lokale economie wordt verstoord.
4. **Jeugd en veiligheid**
Het thema jeugd en veiligheid is tweeledig. Het betreft enerzijds het creëren van een veilige en plezierige leefomgeving voor jeugd en anderzijds de aanpak van overlast door jeugd. Door het toeristische karakter van de gemeente en specifiek het uitgaansgebied in Renesse waar veel jongeren komen is er tevens een overlap tussen dit thema en het thema bedrijvigheid en veiligheid. De eventuele benodigde aanpak van problematiek rondom het uitgaan wordt behandeld bij dit laatste thema.
5. **Bedrijvigheid en veiligheid**
Bij het thema bedrijvigheid en veiligheid kan net als bij jeugd en veiligheid dezelfde tweedeling gemaakt worden. Enerzijds gaat het om de veiligheid van een bedrijf zelf (het bieden van een veilige omgeving voor de gebruikers en het bedrijf beveiligen tegen criminaliteit) en anderzijds betreft het overlast welke te relateren is aan een bedrijf.

2.4 Lokale veiligheidssituatie

Objectieve vs. Subjectieve veiligheid

De lokale situatie wordt per veiligheidsthema in beeld gebracht door het meten van de objectieve en subjectieve veiligheid. De objectieve veiligheid meet feiten, zoals de politiecijfers. Bij subjectieve veiligheid wordt de ervaring van veiligheid gemeten³.

---

3 Bron: Vanderveen, Pleysier, Rodenhuis (2011) meten van onveiligheid.

Beide vormen kunnen niet probleemloos gemeten worden en geven geen van beide een correct en exact beeld van de veiligheid. Het probleem met objectieve veiligheid is dat er altijd sprake is van een dark number, want niet alle criminaliteit wordt geregistreerd en/of aangegeven. Bovendien betekent een toename van de geregistreeerde criminaliteit niet altijd ook een daadwerkelijke toename van de criminaliteit an sich. Er kan namelijk sprake zijn van een hogere mate van aangifte bereidheid of gericht politieaandacht voor een bepaald delict wat resulteert in een hoger ophelderingspercentage. Het probleem van subjectieve veiligheid is onder andere dat het een momentopname betreft. Uit diverse onderzoeken blijkt dat het veiligheidsgevoel toeneemt naarmate er geen incidenten plaatsvinden en vice versa, men voelt zich kort na een incident (wat zelf of in de buurt ervaren wordt) onveilig. Daarnaast is er verschil in interpretatie. Wat door een persoon als overlast ervaren wordt ziet een ander als criminaliteit, of juist als geen overlast.

Indien de huidige situatie slechts op de objectieve- of subjectieve veiligheid gebaseerd zou worden ontstaat er een vertekend beeld van de realistische situatie. Zo kan het bijvoorbeeld zijn dat uit de subjectieve veiligheid een ernstig probleem blijkt, maar dit niet onderschreven wordt door de cijfers. Het is in dit geval van belang te investeren op het veiligheidsgevoel. Anderzijds kan vanuit de objectieve veiligheid een probleem blijken, maar wordt dit subjectief niet als probleem ervaren. Dit vraagt om een andere aanpak. Door beide metingen te combineren wordt getracht een zo realistisch en compleet mogelijk beeld van de veiligheid te geven. De verschillende inzichten die beide metingen bieden dienen tegen elkaar afgewogen te worden en bepalend te zijn voor de inzet.

Objectieve veiligheid; geregistreeerde politiecijfers

Politiecijfers gemeente Schouwen-Duiveland

De geregistreeerde criminaliteit is een weergave van de politiecijfers in de gemeente Schouwen-Duiveland over een bepaalde periode en geeft hiermee het beeld van de objectieve veiligheid. Er is een selectie gemaakt van delict typen welke een inbreuk maken op de veiligheid en leefbaarheid in de woonbuurt. Uiteraard is deze selectie niet limitatief.

Geregistreeerde criminaliteit	2011 (9-2010 / 8-2011)	2012 (9-2011 / 8-2012)	2013 (9-2012 / 8-2013)	2014 (9-2013 / 8-2014)
Woninginbraken	146	138	252	137
Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	198	125	83	132
Diefstal van motorvoertuigen	18	31	16	17
Diefstal van brom-, snor-, fietsen	183	174	155	152
Diefstal/ inbraken bij bedrijven en/ of instellingen	53	58	49	45
Winkeldiefstal	21	35	22	30
Bedreiging	85	91	77	83
Straatroof	5	5	5	1
Overval	3	0	2	1
Mishandeling	146	133	120	101
Drugshandel	16	31	38	40
Vernielingen c.q. zaakbeschadiging	394	393	332	250
Aantasting openbare orde	36	19	20	8
Overlast drugs	11	14	40	43
Overlast openbaar dronkenschap	0	7	18	27
Parkeerprobleem	198	193	200	123
Zakkenrollen	46	62	50	42
Buurruzie	70	65	68	81
Overlast jeugd	249	336	304	242
Overlast zwervers of overspannen/ verwarde personen	111	111	156	151

Tabel 3 geregistreeerde criminaliteit

Wet tijdelijk huisverbod

Per 1 januari 2009 is de Wet tijdelijk huisverbod in werking getreden⁴. Het huisverbod biedt de mogelijkheid om in een noodsituatie te voorzien in een afkoelingsperiode. Tijdens deze periode wordt de nodige hulpverlening op gang gebracht en escalatie voorkomen. Na het opleggen van een huisverbod wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van de voorliggende hulpverleningsstructuur voor huiselijk geweld. Daarbij staat de samenwerking met diverse hulpverleningsinstanties, jeugdzorg, politie en gemeente centraal.

Huiselijk geweld*	2010	2011	2012	2013
Aantal huisverboden	1	3	4	6

* Cijfers over 2014 (nog) niet beschikbaar

Tabel 4 aantal huisverboden

Sinds de inwerkingtreding van de wet is het aantal huisverboden toegenomen. Deze stijging betekent niet direct dat huiselijk geweld is toegenomen, maar duidt eerder op een toenemend gebruik van de wettelijke mogelijkheid. Daarnaast kan het eveneens zo zijn dat door investering in voorlichting, advies en consultatie huiselijk geweld (deels) uit de taboesfeer treedt en men meer bereid is melding te maken of de hulpvraag te stellen.

Subjectieve veiligheid; veiligheidsmonitor gemeente Schouwen-Duiveland 2013

Eind 2013 is in de gemeente Schouwen-Duiveland een veiligheidsmonitor⁵ (VM) uitgevoerd⁶. Het belangrijkste doel van dit onderzoek is de beleving van burgers op het gebied van veiligheid en leefomgeving in kaart te brengen, de subjectieve veiligheid, en te kijken welke ontwikkelingen zich hebben voorgedaan. De veiligheidsmonitor is gebaseerd op een enquête, deze is bij wijze van steekproef gehouden onder bewoners van Schouwen-Duiveland van 15 jaar en ouder. De respons is 45,8%, 359 inwoners hebben de enquête ingevuld. De antwoorden zijn gewogen op basis van de verdeling naar geslacht, leeftijd en indien relevant wijk, buurt of kern om de uitkomsten zo goed mogelijk te generaliseren. Echter moet dit bij interpretatie van de uitkomsten altijd in overweging genomen worden. De resultaten uit het onderzoek worden vergeleken met de gemiddelde uitkomst van de gemeenten binnen de Veiligheidsregio Zeeland (vanaf hier VRZ) en het landelijke gemiddelde (geduid als Nederland). In verband met een methodebreuk is de monitor uit 2013 niet zonder meer vergelijkbaar met de monitor uit 2011. In bijlage 2 is een samenvatting van de resultaten opgenomen.

Lokale veiligheidssituatie in beeld gebracht

Zoals hierboven gesteld is wordt de lokale situatie in beeld gebracht door het meten van de objectieve en subjectieve veiligheid. Onderstaand worden de resultaten uit beide metingen per veiligheidsthema gepresenteerd.

Veilige woon- en leefomgeving

Bij het thema veilige woon- en leefomgeving gaat het om zowel veiligheid als leefbaarheid. Leefbaarheid is een breed begrip, het staat voor de mate waarin de directe omgeving beoordeeld wordt. Hierbij kan het gaan om de fysieke staat van een buurt, de aanwezigheid van voorzieningen, het ervaren van sociale overlast etc. Al deze leefbaarheidsaspecten kunnen invloed hebben op het veiligheidsgevoel van mensen. In de veiligheidsmonitor is gevraagd zowel een cijfer te geven voor de leefbaarheid van de buurt, als in welke mate de veiligheid van de buurt beoordeelt. Beide score een 7,5.

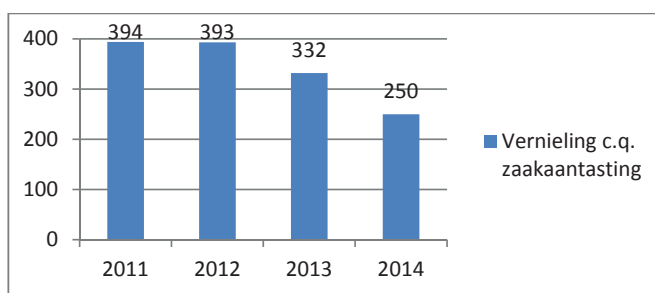
Fysiek

De fysieke verloedering wordt beoordeeld met een 2,5 op een schaal van 10. In de VRZ is de ervaring gelijk en in Nederland ervaart men meer fysieke verloedering. Fysieke verloedering is gemeten aan de hand van de mate van bekladding van muren of gebouwen, rommel op straat, hondenpoep en vernieling van straatmeubilair. Uit de geregistreerde criminaliteit blijkt sinds 2011 een afname van het aantal vernielingen een zaak beschadiging in de openbare ruimte, waaronder ook het bekladden van muren of gebouwen en de vernieling van straatmeubilair.

4 Bron: CZW Bureau Jaarverslag en jaarrekening 2009 t/m 2013

5 Bron: Veiligheidsmonitor gemeente Schouwen-Duiveland 2013, M. Meurs (2014), I&O research

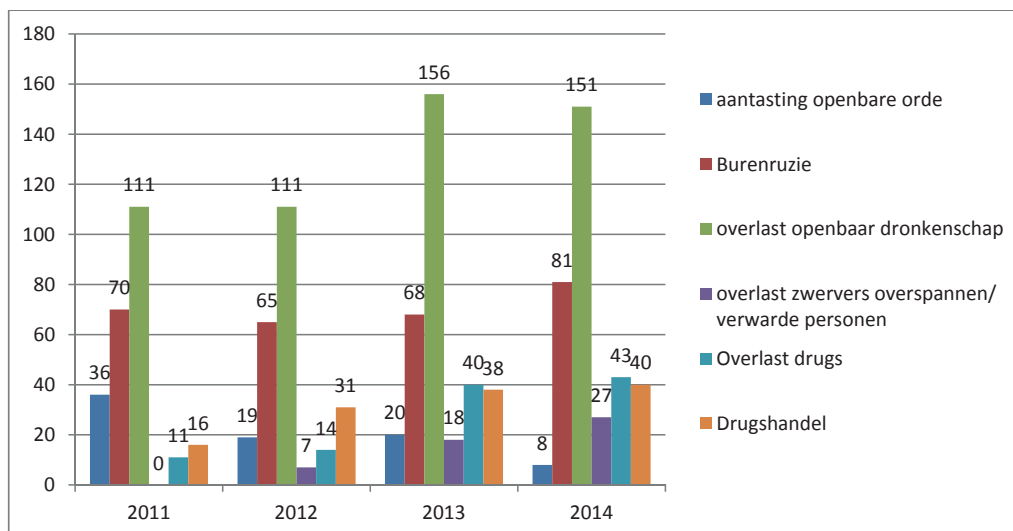
6 De resultaten kunnen gedateerd zijn, de beleving kan inmiddels veranderd zijn. De VM 2013 is het meest recent.

Tabel 5 geregistreerd aantal vernielingen c.q. zaakaantasting

Sociaal

Uit de geregistreerde criminaliteit blijkt dat het aantal incidenten aantasting openbare orde is gedaald. Echter is het aantal incidenten van drank- en drugoverlast en drugshandel gestegen. Ondanks de toename is de schaalscore 'ervaren van overlast' in de veiligheidsmonitor laag. Men ervaart enige overlast, maar dit vergelijking met de VRZ of in Nederland. Dit blijkt ook uit de veiligheidsgevoelens, slechts 14% van de respondenten voelt zich wel eens onveilig in eigen woonbuurt en 1% vaak. Men vertoont dan ook weinig vermijdingsgedrag, slechts 0,9 op een schaal van 10. Ongeveer de helft van de respondenten heeft socio- en of techno preventieve maatregelen getroffen. Het geregistreerde aantal burenruzies is in 2014 hoger dan in de drie voorgaande jaren.

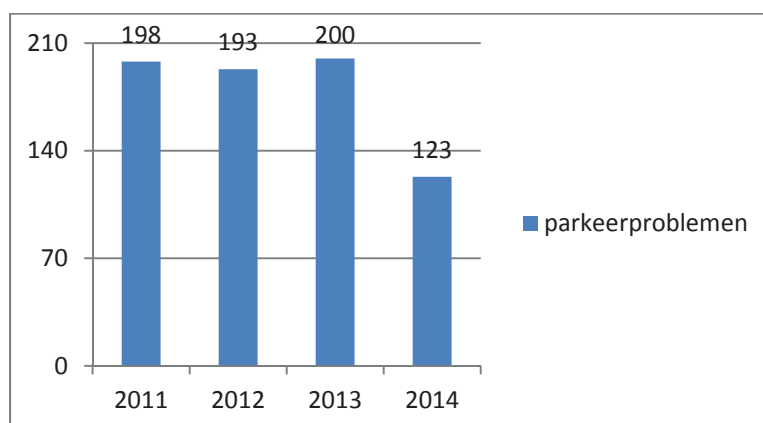

Tabel 6 geregistreerde sociale overlast

In de VM is men gevraagd een top 3 te maken van buurtproblemen;

1. Te hard rijden;
2. Hondenpoep;
3. Parkeerproblematiek.

Deze onderwerpen staan landelijk hoog aangemerkt als buurtprobleem. Dit is niet verwonderlijk, want dergelijke problemen zijn uiterst zichtbaar voor de burger. Uit de geregistreerde criminaliteit blijkt dat ten tijde van de VM, 2013, de parkeerproblematiek was gestegen ten opzicht van het voorgaande jaar. Echter is in 2014 dit aantal sterk gedaald.

Tabel 7 geregistreerde parkeerproblemen

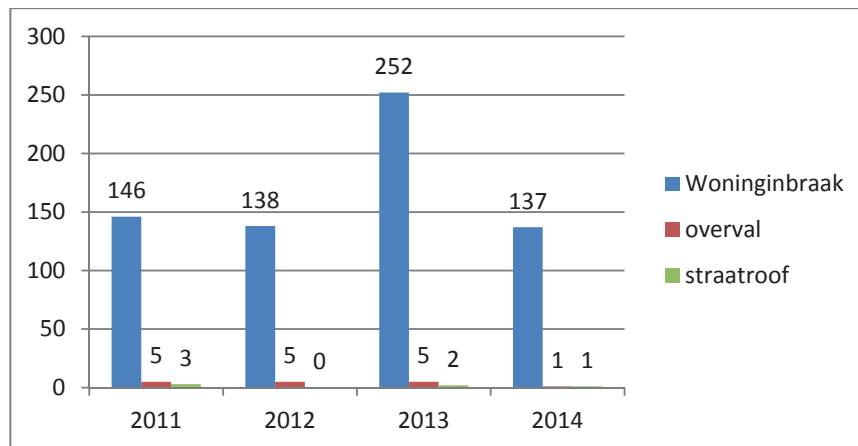

Functioneren gemeente Schouwen-Duiveland

Uit de VM blijkt dat het functioneren van de gemeente in vergelijking met de VRZ (39%) en Nederland (37%) laag scoort, slechts 32% is (zeer) tevreden. Hieronder wordt verstaan; het aandacht hebben voor het verbeteren, het informeren van buurtbewoners over de aanpak en de buurt betrekken bij de aanpak van veiligheid en leefbaarheid. Deze uitkomst strookt niet met de visie van de gemeente waarin gepleit wordt voor zelfredzaamheid en actief burgerschap en vraagt daardoor de aandacht.

High impact crimes

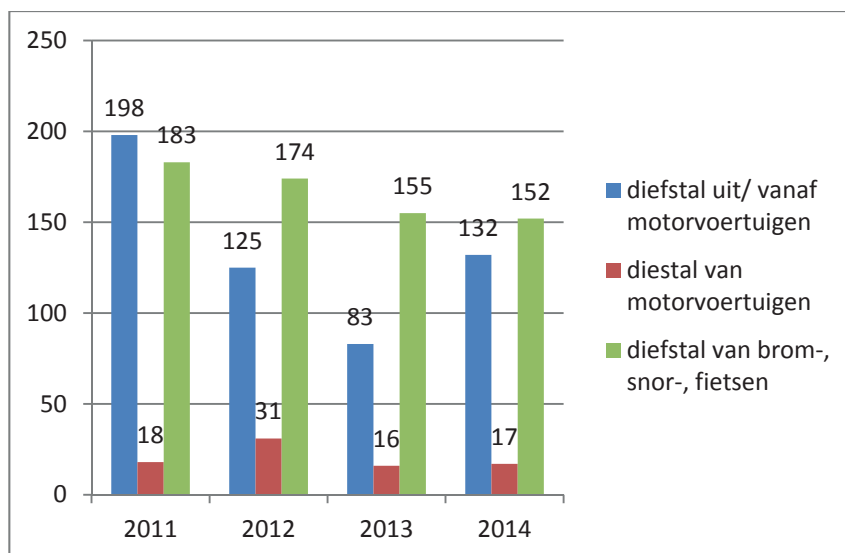
In de veiligheidsmonitor komt het onderwerp high impact crimes (hic) niet aan de orde. Er zal alleen een weergave van de geregistreerde criminaliteit gegeven worden.

Tabel 8 geregistreerde WOS delicten

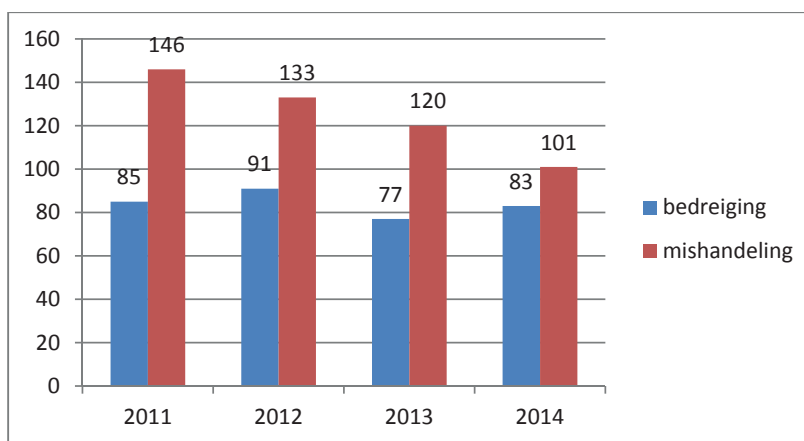
Woninginbraken, overvallen en straatroven zijn de klassieke hic. Het aantal overvallen en straatroven is laag tot nihil in de gemeente. Het aantal woninginbraken heeft van 2011 tot 2013 een stijging meegemaakt, maar in het jaar daarop een enorme daling.

Uit de geregistreerde criminaliteit blijkt dat na een afname in 2013 in 2014 het aantal diefstallen uit/ vanaf motorvoertuigen weer toeneemt. Het aantal diefstallen van brom-, snor-, fietsen neemt langzaam af, maar is de meest voorkomende vorm van voertuigcriminaliteit.

Tabel 9 geregistreerde voertuigcriminaliteit

Wat betreft geweld is er een afname waarneembaar in het geregistreerd aantal mishandelingen en is het geregistreerd aantal bedreigingen wisselend.

Tabel 10 geregistreerde bedreigen en mishandelingen

Ondermijnende criminaliteit

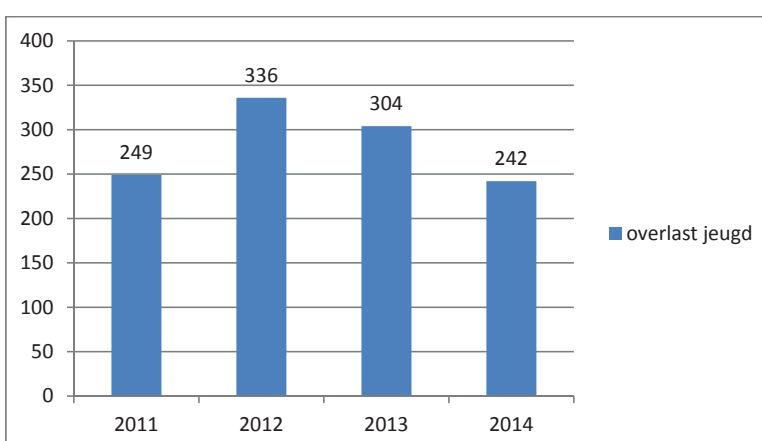
Het thema ondermijnende criminaliteit en de mate waarin het voorkomt in de gemeente kan niet in beeld worden gebracht op basis van de VM of geregistreerde criminaliteit. Het blijkt niet uit de geregistreerde criminaliteit, omdat het geen delict an sich is. Daarnaast is niet af te leiden in hoeverre ondermijnende criminaliteit het veiligheidsgevoel aantast. Vaak is ondermijnende criminaliteit niet zichtbaar voor de burger.

Jeugd en veiligheid

Het thema jeugd en veiligheid is tweeledig. Het betreft enerzijds het creëren van een veilige en plezierige leefomgeving voor jeugd en anderzijds de aanpak van overlast door jeugd. Door het toeristische karakter van de gemeente en specifiek het uitgaansgebied in Renesse waar veel jongeren komen is er tevens een overlap tussen dit thema en het thema bedrijvigheid en veiligheid. De eventuele benodigde aanpak van problematiek rondom het uitgaan wordt behandeld bij dit laatste thema.

De cijfers van de geregistreerde aantallen jeugdoverlast laten sinds 2012 een daling zien. Uit de veiligheidsmonitor blijkt dat slechts 4% van de respondenten veel overlast van jeugd ervaart. 30,8 % Geeft aan dat rondhangende jeugd wel eens voorkomt in de eigen woonbuurt⁷, maar het voorkomen van jeugd betekent niet direct dat er ook overlast is.

Wat betreft de voorzieningen voor de jeugd is 49,4% van de respondenten van de VM het er (helemaal) mee eens dat er goede speelplekken voor kinderen zijn. Voor jongeren is een kleiner aantal, 20,5% het er (helemaal) mee eens dat er goede voorzieningen zijn.

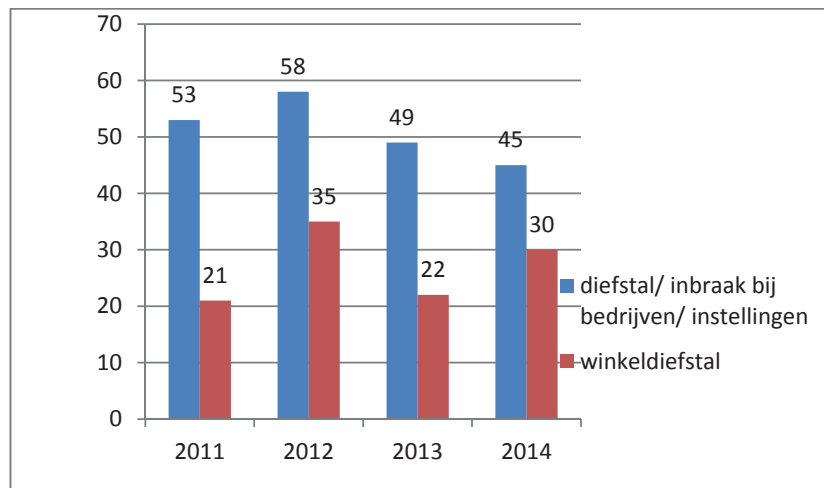
Tabel 11 geregistreerde jeugdoverlast

7 Bron: Bijlage 2 tabellenboek veiligheidsmonitor. In de algemene conclusie van de veiligheidsmonitor is de in de VM gepresenteerde schaalscore genoemd, hier wordt specifiek ingegaan op een van de onderdelen van de schaalscore.

Bedrijvigheid en veiligheid

Ook het thema bedrijvigheid en veiligheid is tweeledig. Enerzijds gaat het om de veiligheid van een bedrijf zelf en anderzijds betreft het overlast welke te relateren is aan een bedrijf.

Te beginnen bij de veiligheid van een bedrijf, wat tevens ook een breed onderwerp is. Onderstaand wordt ingegaan op criminaliteit tegen bedrijven en overlast van/ vanuit bedrijven. Als gekeken wordt naar criminaliteit tegen bedrijven, zoals diefstal blijkt uit de geregistreerde criminaliteit dat het aantal winkeldiefstallen geen vaste trend laat zien. Ten opzichte van 2013 is er een stijging naar 2014, maar is dit over de periode 2011-2014 genomen een gemiddeld aantal. De diefstallen/ inbraken bij bedrijven en instellingen neemt langzaam af.

Tabel 12 geregistreerde vermogenscriminaliteit bij ondernemingen

Uit de VM geeft 13,8% van de respondenten aan wel eens overlast te hebben van horecagelegenheden, slechts 3,1% ervaart vaak overlast.

3.1 Gemeentelijke regie op integrale veiligheid: het organiseren van samenwerking

In dit hoofdstuk worden per veiligheidsthema de lokale doelstelling en daaruit voortvloeiende speerpunten benoemd. Deze speerpunten moeten gedurende de looptijd van het IVP tenminste worden gerealiseerd en vormen de basis voor de inspanningen van de gemeente op het gebied van veiligheid en voor afspraken die het college van burgemeester en wethouders maken met andere relevante spelers in het veiligheidsveld. In dit beleidsplan wordt een integrale aanpak voorgeschreven. Het uitgangspunt hierbij is dat van iedere ketenpartner een inspanning verwacht wordt op het gebied van veiligheid. De gemeente Schouwen-Duiveland levert deze inspanning door gebruik te maken van haar handhavingsinstrumentarium. Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- cameratoezicht;
- de inzet van boa's en
- bestuursrechtelijke optreden op basis van de APV, bijvoorbeeld gebiedsverboden, alcohol verboden, toepassen van bestuursdwang of het opleggen van een dwangsom.

Maar bovenal heeft de gemeente, gelet op haar verantwoordelijkheid voor openbare orde en veiligheid, een regierol op het integrale veiligheidsbeleid. Het Kernbeleid Veiligheid beschrijft de regierol van gemeenten als volgt: het zodanig sturen, interveniëren en in stand houden van allerlei randvoorwaarden dat de diverse betrokken partijen op het terrein van veiligheid op een effectieve manier blijven samenwerken en met elkaar een aanvaardbaar niveau van veiligheid en leefbaarheid weten te consolideren⁸. Concreet leidt dit voor de gemeente onder andere tot de volgende inspanningen:

- Het opstellen van een visie op het probleem en de oplossing ervan;
- Bepalen wie de relevante ketenpartners zijn en welke verwachtingen er gesteld worden;
- Ketenpartners bevragen op alle relevante informatie om een goed en omvattend beeld van de situatie te verkrijgen;
- Het stimuleren van een gemeenschappelijk doel en wijze van aanpak en ketenpartners aan elkaar koppelen;
- Toezicht houden op de voortgang van het proces;
- Ketenpartners laten verantwoorden over het handelen en de behaalde resultaten⁹.

3.2 Veilige woon- en leefomgeving

Doelstelling en speerpunten

Het eerste thema betreft de veiligheid van de woon- en leefomgeving in de gemeente. Enerzijds gaat het hierbij om hoe de burgers deze aspecten ervaren en ervaren hoe de gemeente hierop inspeelt. Anderzijds gaat het om het beheersen van gedragingen die invloed kunnen hebben op de ervaring, zoals sociale overlast en fysieke verloedering.

Doelstelling: Het bevorderen van een veilige woon- en leefomgeving, mede door de inzet van inwoners.

Speerpunten:

- Het minimale rapportcijfer voor veiligheid is een 7, maar het streven is om de huidige 7,5 te behouden.
- Het minimale rapportcijfer voor leefbaarheid is een 7, maar het streven is om de huidige 7,5 te behouden.
- Het minimale percentage tevredenheid voor de gemeente moet in deze beleidsperiode stijgen naar 40%.
- De gemeente houdt toezicht op de veiligheid en leefbaarheid.

8 Bron: <http://www.hetccv.nl/dossiers/integraal-veiligheidsbeleid/achtergrondinformatie>

9 Koulens, I., Scheidel, C. & Wolthuis J.A. (2006) De gemeente als regisseur. Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aanpak

Burgerparticipatie

Bij de aanpak van veiligheid en leefbaarheid zijn burgers een belangrijke ketenpartner. De gemeente is voornemens om meer in te gaan zetten op burgerparticipatie in het veiligheidsdomein. Hieronder wordt de actieve betrokkenheid verstaan van burgers bij de beleidsvorming rond en realisatie van collectieve belangen op het gebied van de sociale veiligheid. Er zijn zeven vormen van burgerparticipatie in sociale veiligheid te onderscheiden¹⁰;

- Toezicht; in gezamenlijkheid informele sociale controle uitoefenen in de (semi) openbare ruimte.
- Opsporing; het verzamelen van informatie ten behoeve van de opsporing.
- Zorg voor de openbare ruimte; het verbeteren van de openbare ruimte.
- Conflictbemiddeling; bewoners in staat stellen zelf conflicten op te lossen.
- Contactbevordering, contact tussen bewoners bevorderen.
- Informatiebemiddeling; het verbeteren van de toegankelijkheid van informatie.
- Beleid beïnvloeding; het betrekken van burgers bij de totstandkoming van beleid.

De gemeente heeft binnen een aantal van deze vormen al middelen beschikbaar gesteld, bijvoorbeeld burgernet, buurtbemiddeling, het betrekken van burgers in beleidsvorming zoals beschreven in de notitie burgerparticipatie 1.0 en het project Hart voor leefbaarheid. Daar waar initiatieven of behoeften van burgers kenbaar gemaakt worden gaat de gemeente onderzoeken of en op welke wijze de gemeente hierin kan faciliteren, hierbij valt te denken aan bijvoorbeeld buurtpreventie, Veilig Honk, etc.

Hart voor leefbaarheid

Sinds 2009 werken de gemeente, SMWO Welzijn Schouwen-Duiveland, Zeeuwend, stichting Dorps- en gemeenschapshuizen en Allévo samen in het project Hart van leefbaarheid. Vanuit het project kunnen diverse trajecten opgezet worden door en voor inwoners van de dorpen en wijken. Het uitgangspunt van de leefbaarheidstrajecten is het inspireren en motiveren van inwoners om zelf met leefbaarheid aan de slag te gaan. Het gaat dan vooral om het aanbrengen van verbetering of vernieuwing op het gebied van wonen, welzijn en/of zorg.

Buurtbemiddeling

Overlast van omwonenden heeft negatieve gevolgen voor de ervaring van leefbaarheid. Er kan sprake zijn van ongepast of asociaal gedrag van buurtbewoners, conflicten tussen burens etc. Een groot deel van de klachten die binnenkomen bij de gemeente gaan over burenruzie. Eind september 2014 is buurtbemiddeling van start gegaan in de gemeente Schouwen-Duiveland. Buurtbemiddeling is een organisatie die namens de politie Schouwen-Duiveland, woningcorporatie Zeeuwend en de gemeente Schouwen-Duiveland bij conflicten tussen burens bemiddeling verzorgt. De gemeente Schouwen-Duiveland financiert buurtbemiddeling. De inzet van buurtbemiddeling heeft in de achterliggende jaren bewezen dat op een laagdrempelige manier conflicten opgelost kunnen worden. Bij buurtbemiddeling worden getrainde vrijwilligers ingezet om burens die met elkaar in conflict zijn geraakt, te helpen weer met elkaar in gesprek te komen en samen een oplossing te bedenken. In deze vorm van conflictbeheersing wordt een beroep gedaan op de zelfredzaamheid van de burger, hetgeen ook de burgerparticipatie ten goede komt. Doordat partijen zelf oplossingen aandragen, is de kans groot dat het probleem daarna echt opgelost is. Buurtbemiddeling is vrijwillig, maar niet vrijblijvend. Er worden heldere afspraken gemaakt waaraan beide partijen zich moeten houden. Om de kans van slagen te vergroten, is het belangrijk dat een conflict in een zo vroeg mogelijk stadium wordt aangemeld. Uit het jaarverslag buurtbemiddeling Schouwen-Duiveland 1e halfjaar 2015 blijkt een slagingspercentage van 78%, dit is ruim boven het landelijk gemiddelde van 68%. De komende jaren wordt buurtbemiddeling gecontinueerd.

Preventie activiteiten

Er is een groot en divers aanbod aan preventie activiteiten, met name in de vorm van voorlichting. De gemeente heeft de mogelijkheid om aan te sluiten bij activiteiten die zowel landelijk als regionaal geïnitieerd worden. Bovendien heeft de gemeente de mogelijkheid zelf een voorlichtingscampagne te starten indien daar behoefte aan is. Enkele voorbeelden van dergelijke activiteiten zijn;

- Alertheid vragen in het verkeer zodra schoolvakanties beëindigd zijn;
- Aanmeldcampagnes burgernet;
- Voorlichting over veilig online (cybercrime).

---

10 Van der Land, Stokkom, Boutellier (2014) Burgers in veiligheid; Een inventarisatie van burgerparticipatie op het domein van de sociale veiligheid

Servicelijn

De servicelijn biedt burgers eenvoudig de mogelijkheid om opmerkingen en tips over de woon- en leefomgeving bij de gemeente te melden. De servicelijn is via een online meldformulier 24/7 beschikbaar, of telefonisch tijdens bepaalde uren.

Burgernet

Bij burgernet werken inwoners, gemeenten en de politie samen om de veiligheid in de woon- en leefomgeving te bevorderen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een telefonisch netwerk van inwoners en medewerkers van bedrijven uit de gemeente. De centralist van de meldkamer van de politie start, na een melding van bijvoorbeeld een inbraak of een vermist kind, een Burgernetactie op. Dit gebeurt op basis van een goed signalement. Burgernetdeelnemers krijgen een ingesproken bericht via de (mobiele) telefoon of een tekstbericht per SMS met het verzoek uit te kijken naar een duidelijk omschreven persoon of voertuig.

Integrale handhaving leefomgeving en toezicht op leefbaarheid en veiligheid

Onder integrale handhaving wordt verstaan het strategisch en programmatisch, preventief en repressief, bevorderen van het naleven van de regelgeving door toezicht en, voor zover nodig, die naleving afdwingen middels (bestuurs)rechtelijke maatregelen. Als niet wordt gehandhaafd zullen burgers, bedrijven en instanties (op den duur) geen noodzaak meer zien om regels na te leven met alle gevolgen van dien voor de leefbaarheid. De gemeente houdt enerzijds de regie op de integrale aanpak van leefbaarheid en veiligheid en werkt hierin samen met partners zoals politie, GGZ, woningcorporatie Zeeuwend, verslavingszorg etc. Daarnaast houdt de gemeente toezicht en past daar waar nodig bestuursrechtelijke maatregelen toe. Binnen het handhavingsbeleid worden de prioriteiten benoemd van de op in te zetten leefbaarheidsonderwerpen.

Uit criminologisch onderzoek blijkt dat de aanwezigheid van toezicht een preventief effect heeft op criminaliteit. De broken windows theorie¹¹ stelt dat zichtbare tekenen van verloedering en criminaliteit, waar niet op geanticipeerd wordt, leiden tot verdere uitingen van criminaliteit en veroorzaken van verloedering. Het is dus van belang in te zetten op de toezicht op leefbaarheid en veiligheid, de gemeente doet dit (op basis van aantoonbare regelmatige overlast) op diverse wijze:

- **Cameratoezicht**
Cameratoezicht wordt momenteel structureel ingezet in de kern Renesse. De gemeente is voornemens om daar waar noodzakelijk het cameratoezicht te verbreden.
- **Straatcoaches & susteam**
Sinds april 2013 is het project straatcoaches gestart. De straatcoaches houden toezicht op de jeugd in alle kernen van de gemeente. Het susteam houdt toezicht in het uitgaansgebied Renesse.
- **Toezicht op leefbaarheidsovertredingen voor gemeentelijke boa's.**
Zoals bovenstaand reeds vermeld zijn leefbaarheidsovertredingen een prioriteit binnen het handhavingsbeleid. De gemeentelijke boa's houden toezicht op het naleven van de regels.

Straatcoaches & susteam

Op 1 april 2013 is het project straatcoaches in de gemeente Schouwen-Duiveland gestart. Het project voorziet middels gemeentelijke toezichthouders aangesteld als straatcoach in een extra vorm van toezicht op jeugd in alle kernen van de gemeente. De werkzaamheden van de straatcoaches zijn, aanvullend op het jongerenwerk, gericht op het aanspreken van jeugd en sturen op gedrag. Daarnaast hebben de ondernemers uit het horecagebied Renesse en gemeente hebben gezamenlijk geïnvesteerd in de oprichting van een susteam. Het susteam houdt toezicht op verstoringen van de openbare orde in het uitgaansgebied.

In het collegeprogramma 2014-2018 is door het college de wens uitgesproken handhaving verder te professionaliseren. De werkzaamheden van de straatcoaches en het susteam maken onderdeel uit van deze professionalisering en worden herzien binnen de huidige maatschappelijke ontwikkelingen. Binnen het project herinrichting integrale veiligheid en handhaving vindt nadere uitwerking plaats, 2016 dient daarbij als overgangsjaar, De dienstverlening op straat, van zowel de straatcoaches als het susteam, zal gedurende de overgangperiode gecontinueerd worden.

---

11 Newburn, T. (2007) Criminology, Willan Publishing, p. 575

Alcohol en drugsaanpak

De werkzaamheden van de gemeente betreffende alcohol en drugs zijn divers. Ten aanzien van gebruik wordt in het preventie en handavingsplan gesteld hoe de gemeente haar taak invult aangaande preventie van alcohol- en drugsgebruik. Daarnaast wordt het plan van aanpak verankerd op welke wijze invulling gegeven wordt aan de handhavingstaken van de gemeente op grond van de Drank- en Horecawet:

- Toezicht op de vergunningen en voorschriften bij reguliere en para commerciële horecaondernemingen.
- Toezicht op de verordende bepalingen uit de APV met betrekking tot paracommerciële horeca-instellingen en regels tot verstrekken van alcoholhoudende drank.
- Toezicht op verstrekking van alcoholhoudende drank aan minderjarigen.
- Toezicht op bezit van alcoholhoudende drank door minderjarigen in de openbare ruimte.

Tevens heeft de gemeente diverse non-alcohol gebieden aangewezen, binnen deze gebieden is het niet toegestaan in de openbaarheid alcohol bij te hebben en te nuttigen. Repressief optreden ten aanzien van overtredingen geschied zowel door de gemeentelijke boa's als de politie.

Ten aanzien van het produceren van drugs heeft de gemeente op basis van artikel 13b van de Opiumwet het Damoclesbeleid vastgesteld. De burgemeester heeft hiermee de bevoegdheid om bestuurlijk op te treden tegen illegale verkooppunten van verdovende middelen en illegale hennepsteelt. Daarnaast is er een regionale samenwerking in de aanpak van hennepkwekerijen. De 39 gemeenten in de regio Zeeland-West-Brabant werken samen met de politie, het OM, deelnemende woningcorporaties en overige verhuurders, Delta netwerkbedrijf en Enexis, het UWW en SVB in het Convenant hennepkwekerijen. In het convenant staan ieders rol, verantwoordelijkheid en informatie uitwisselingsmogelijkheden nader uitgewerkt.

Brandweezorg

De Veiligheidsregio Zeeland is verantwoordelijk voor het effectief en efficiënt inrichten van de brandweezorg in Zeeland. Dit is een lastige opdracht waarbij aandacht moet zijn voor wetgeving, brandweervoorschriften, -normen, een begroting, maar zeker ook brandveiligheid en de veiligheidsbeleving. Zeeland en Schouwen-Duiveland in het bijzonder is een uitgestrekt gebied met veel kleine woonkernen en een beperkte beschikbaarheid van vrijwillige brandweermensen. De gemeente heeft werkafspraken gemaakt met de Veiligheidsregio Zeeland over op welke wijze de Veiligheidsregio Zeeland uitvoering geeft aan de taken genoemd in artikel 3,10 en 25 van de Wet op de Veiligheidsregio's. Daarnaast loopt momenteel het project Maatwerk in brandweezorg. Het project is bedoeld om inzicht te geven in deze complexe problematiek en het bieden van een oplossingsrichting die recht doet aan een veilige brandweezorg binnen de bestaande mogelijkheden. Deze oplossingsrichting is verwoord in een het rapport Maatwerk in brandweezorg 3,0. Middels een gedetailleerd implementatieplan wordt de implementatie gefaseerd vormgegeven. Voorzien wordt dat, vanwege de complexe en ingrijpende veranderingen, volledige implementatie een periode van drie tot vijf jaar in beslag neemt.

De gemeente ondersteunt de brandweerorganisatie, zowel inhoudelijk als financieel. In de gemeente Schouwen-Duiveland zijn drie jeugdbrandweer teams actief, van de negen in heel de veiligheidsregio Zeeland.

Rampen- en crisisbestrijding

Op het moment dat er een ramp of een grootschalig ongeval is, moeten hulpdiensten onder bijzondere omstandigheden in multidisciplinair verband (gezamenlijk) kunnen optrekken. De Veiligheidsregio coördineert en faciliteert deze multidisciplinaire samenwerking. Er zijn 25 veiligheidsregio's in Nederland. De gemeente Schouwen-Duiveland maakt deel uit van de veiligheidsregio Zeeland, een samenwerkingsverband van de 13 Zeeuwse gemeenten en lokale, regionale en landelijke partijen zoals politie Zeeland-West-Brabant, Provincie Zeeland, Rijkswaterstaat, Waterschap Scheldestromen, Defensie, zorginstellingen etc. Op grond van de Wet Veiligheidsregio is het wettelijk verplicht een Gemeenschappelijke Regeling aan te gaan, waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld met de aanduiding: veiligheidsregio. De Wet Veiligheidsregio kent een aantal wettelijke planfiguren: het regionaal risicoprofiel, het regionaal beleidsplan en het regionaal crisisplan.

Risicoprofiel

Het bestuur van de Veiligheidsregio stelt eenmaal in de vier jaar een regionaal risicoprofiel vast. Per gemeente is voor het regionaal risicoprofiel bekeken welke (specifieke) risico's er zijn en er is gekeken naar de kans dat het risico zich voordoet en de impact die het kan hebben. Sommige risico's zijn

plaatsgebonden, bijvoorbeeld door de locatie van een luchthaven of BRZO-bedrijf, maar andere zijn van toepassing op meerdere plekken binnen de regio. Het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg en over het spoor loopt door meerdere gemeenten. Het risicoprofiel vormt de basis voor het beleidsplan.

Beleidsplan 2011-2015

Ook wordt eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vastgesteld, waarin het beleid is vastgelegd ten aanzien van de taken van de Veiligheidsregio. Het beleidsplan omvat in ieder geval: een beschrijving van de operationele prestaties van de veiligheidsregio, een uitwerking van de landelijke doelstellingen ten aanzien van rampenbestrijding en crisisbeheersing, een informatieparagraaf, een oefenbeleidsplan, een beschrijving van de niet-wettelijke adviesfunctie, de opkomsttijden van de brandweer en een beschrijving van de voorzieningen en maatregelen om daar aan te voldoen (Dekkings- en spreidingsplan).

Regionaal crisisplan en rampbestrijdingsplan

Het regionaal crisisplan 2011-2015 is het plan voor de algemene aanpak van rampen en crises in de regio. In het crisisplan wordt beschreven hoe de organisatie voor de rampenbestrijding en crisisbeheersing eruit ziet. Ook is vastgelegd hoe de verantwoordelijkheid voor de hulpverleningsprocessen zijn belegd. Het regionaal crisisplan is gericht op de verdere professionalisering van de crisisbeheersing, waarbij de crisisbeheersingsorganisaties regionaal en eenduidig worden ingericht. Hierdoor is helder wie, waarvoor verantwoordelijk is en wordt geborgd dat alle betrokken instanties binnen de Veiligheidsregio Zeeland op een zelfde manier met de rampenbestrijding en crisisbeheersing om gaan. Daarnaast omvat het de afspraken die zijn gemaakt met andere bij mogelijke rampen en crises betrokken partijen.

Een rampbestrijdingsplan is een plan voor de aanpak van rampen op speciale locaties, zoals een vliegveld, of chemische bedrijven met gevaarlijke stoffen. De Wet Veiligheidsregio's stelt het maken van rampbestrijdingsplannen alleen nog verplicht voor bedrijven die vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen (BRZO, 1999) en voor de grotere vliegvelden. Voor Schouwen-Duiveland zijn geen rampbestrijdingsplannen van toepassing.

Gecoördineerde Regionale Incidenten Procedure (afspraken over opschaling)

Als zich een ramp of crisis voordoet, is het van groot belang dat de rampenbestrijdings- en crisisbeheersingsorganisatie vlot en als geheel start met de uitvoering van haar taken. Het Besluit Veiligheidsregio's stelt daarom eisen aan de opschaling van de hulpverleningsdiensten: politie, brandweer, geneeskundige hulpverlening en gemeenten. Voor die situaties waarbij een onmiddellijke opschaling noodzakelijk is om de gevolgen van de ramp of crisis vanaf het eerste moment efficiënt en effectief met elkaar te kunnen bestrijden. Afhankelijk van de fase komen één of meerdere teams bij elkaar om het incident, de ramp of crisis te managen. De Gecoördineerde Regionale Incidenten Procedure Veiligheidsregio Zeeland beschrijft op welke wijze wordt op- en afgeschaald bij een incident en wie daarbij de leiding heeft.

Bevolkingszorg

Krachtens artikel 2 Wet veiligheidsregio's is het college van burgemeester en wethouders belast met de organisatie van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Op grond van artikel 10, lid d van dezelfde wet dient deze taak echter te worden overgedragen aan de veiligheidsregio. Het is dus eigenlijk de veiligheidsregio (als verlengd lokaal bestuur) die de rampenbestrijding en crisisbeheersing dient te organiseren. In het onderliggende Besluit veiligheidsregio's staat daarentegen dat het college van burgemeester en wethouders een team Bevolkingszorg aanwijst dat vervolgens belast is met een aantal concrete bevolkingszorgtaken (zie ook artikel 2.3.1. van het besluit). In artikel 2.1.3 van het Besluit veiligheidsregio's worden de volgende vijf bevolkingszorgtaken benoemd:

- het geven van voorlichting aan de bevolking;
- het voorzien in opvang en verzorging van de bevolking;
- het verzorgen van nazorg voor de bevolking;
- het registreren van slachtoffers en
- het registreren van schadegevallen.

In het besluit Veiligheidsregio's is een absolute ondergrens bepaald als het gaat om de bevolkingszorg bij rampen en crises met betrekking tot opkomsttijden, vorming van een (lokaal) team bevolkingszorg en de verankering van gemeentelijke processen bij crisisbeheersing. De Veiligheidsregio Zeeland heeft er voor gekozen om alle processen bevolkingszorg op regionale schaal te organiseren.

Thema 1: Veilige woon- en leefomgeving					
Doelstelling: Een veilige woon- en leefomgeving bevorderen mede door de inzet van inwoners					
Aanpak:	- Het creëren en in stand houden van een veilige en leefbare buurt en met name de sociale veiligheid en de sociale cohesie te verhogen door een actieve participatie van bewoners uit de eigen wijk. - Integrale handhaving van- en toezicht op leefbaarheid en veiligheid - Buurtbemiddeling door de inzet van getrainde vrijwilligers om burens die met elkaar in conflict zijn geraakt, te helpen weer met elkaar in gesprek te komen en samen een oplossing te bedenken. - Preventie en repressieve aanpak van alcohol en drugsgebruik - Monitoren en faciliteren brandweezorg				
Acties betrokken partijen	Gemeente	Politie	GGZ/ verslavingszorg	Zeeuwend	Veiligheidsregio Zeeland/ brandweer
	Regie integrale aanpak leefbaarheid en veiligheid	Repressieve aanpak drugshandel/ overlast	Bijdrage integrale aanpak leefbaarheid en veiligheid	Inzet buurtbemiddeling	Organiseren en faciliteren rampen- en crisisbestrijding
	Uitvoeren cameratoezicht	Inzet buurtbemiddeling		Participeren Hart voor Leefbaarheid	Naleven werkafspraken
	Professionaliseren inzet straatcoaches en suseam	Deelname handhavingsacties			Implementeren maatwerk in brandweezorg
	Faciliteren van buurtbemiddeling	Integrale aanpak veiligheid en leefbaarheid			
	Burgerparticipatie verder uitrollen				
	Uitvoeren handhavingsbeleid				
	Ondersteunen brandweerorganisatie				
	Toepassen Damoclesbeleid				
	Uitvoeren preventieactiviteiten alcohol en drugs				
	Faciliteren en uitvoeren diverse preventieactiviteiten				
Beoogd Resultaat	- Cijfer voor leefbaarheid minimaal een 7, maar streven naar een 7,5 - Cijfer voor veiligheid minimaal een 7, maar streven naar een 7,5 - Afname aantal burenruzies door inzet buurtbemiddeling - Toegenomen percentage tevredenheid over de mate waarin de gemeente aandacht heeft voor en bewoners betreft bij en informeert over de aanpak van veiligheid en leefbaarheid				
Output indicator	- Veiligheidsmonitor gemeente Schouwen-Duiveland - Evaluatie buurtbemiddeling				
Budget	- Bijdrage buurtbemiddeling - Bijdrage brandweezorg - Bijdrage straatcoaches - Bekostigen cameratoezicht - Mogelijke kosten van burgerparticipatie				

Tabel 13 aanpak thema 1

3.3 High impact crimes (HIC)

Doelstelling en speerpunten

High impact crimes zijn misdrijven met ingrijpende gevolgen voor de slachtoffers en de omgeving. De zogenaamde WOS misdrijven (woninginbraken, overvallen en straatroven) zijn de klassieke hic, daarnaast vallen ook geweldsmisdrijven onder hic.

Doelstelling: Preventieve en repressieve aanpak van HIC.

Speerpunten:

- Continueren trend afname woninginbraken;
- Voorkomen, vroeg signaleren en direct adequate hulp bieden bij (huiselijk) geweld.

Aanpak

Integrale aanpak WOS

Sinds 2013 wordt er in het district Oosterscheldebekken in samenwerking met de politie en verzekeringsmaatschappij ZLM ingezet op de preventie van woninginbraak. De aanpak richt zich onder andere op:

- Het vergroten van het veiligheidsgevoel van de burgers door middel van communicatie over de preventie van woninginbraken.
- Preventieve activiteiten voor de samenwerkende partners.

Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW)

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW) is een keurmerk voor woningen die voldoen aan een aantal eisen op het gebied van inbraakpreventie en sociale veiligheid. De eisen die het keurmerk stelt, zorgen ervoor dat een inbreker meer tijd nodig heeft om een woning binnen te komen. Woningen met het PKVW hebben tot 90 procent minder kans op een geslaagde inbraak. Het PKVW kent twee eisenpakketten; een eisenpakket voor nieuwbouw en een eisenpakket voor bestaande bouw. Vanuit de integrale aanpak WOS is geïnvesteerd op de promotie van het keurmerk bij particuliere woningeigenaren.

Mobeye

In de gemeente Schouwen-Duiveland wordt gebruik gemaakt van het mobiele inbraakalarm Mobeye. Zodra het inbraakalarm een beweging signaleert, gaat er een stil alarm af. Dit alarm komt binnen bij de centrale en de politie kan meteen op de melding afgaan. Door middel van de Mobeye wordt de pakkans van insluipers vergroot.

Een Mobeye wordt geplaatst in woningen met een verhoogd inbraakrisico. Woningen die tot deze categorie gerekend worden zijn:

- Woningen waarin al eerder is ingebroken;
- Woningen die gelegen zijn in een buurt waar al eerder is ingebroken;
- Woningen waarvan de bewoners voor langere tijd afwezig zijn.

De politie bepaalt welke woningen in aanmerking komen voor een Mobeye. Dat doet zij op basis van het eerder genoemde inbraakrisico.

Veilig Thuis

Huiselijk geweld is al het geweld dat in relationele sfeer plaatsvindt. Soorten huiselijk geweld zijn (ex) partnergeweld, seksueel geweld binnen de (ex)relatie, eer gerelateerd geweld, kindermishandeling, ouderenmishandeling en loverboys. In de huidige situatie is er één organisatie voor huiselijk geweld, het Steunpunt Huiselijk geweld, en een instelling voor kindermishandeling, het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, . Met ingang van 1 januari 2015 zijn deze samengevoegd tot één nieuwe organisatie: Veilig Thuis. De gemeente bekostigt dit mede. Om richting te geven aan de integrale aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling is er een landelijk handelingsprotocol Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK) opgesteld. Het protocol is gebaseerd op tien inhoudelijke uitgangspunten. Het AMHK/ Veilig Thuis is:

1. een gespecialiseerd regionaal centrum op het gebied van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling;
2. geeft prioriteit aan de belangen kinderen en andere kwetsbare doelgroepen in geweldsituaties (demente ouderen, verstandelijk beperkten etc.);

3. geeft advies, biedt ondersteuning en leidt door naar passende hulpverlening, waar mogelijk naar het lokale niveau;
4. verricht alleen nog onderzoek bij ernstige vermoedens, als het gezin niet meewerkt aan verduidelijking van aard en omvang van het geweld of aan hulpverlening;
5. werkt aan het winnen van vertrouwen van direct en indirect betrokkenen en van professionals;
6. creëert samenhang tussen de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling;
7. werkt volgens het principe een gezin, een plan, een contactpersoon (casusregisseur);
8. werkt systeemgericht;
9. sluit aan bij eigen kracht van direct betrokkenen en sociaal netwerk;
10. waarborgt privacy: deelt informatie met partners die direct betrokken zijn en/of als dit voor het borgen van de veiligheid noodzakelijk is.

Het AMHK/ Veilig Thuis fungeert als een frontoffice: een laagdrempelig punt waar burgers en professionals terecht kunnen voor vragen over huiselijk geweld of voor het doen van een melding. Het frontoffice geeft voorlichting, advies en is een meldpunt. Vervolgens kan Veilig Thuis, indien nodig, toe leiden naar hulp of ondersteuning bij ketenpartners. De politie en het OM werken volgens het protocol huiselijk geweld. Daarbij geldt dat in huiselijk geweldzaken waarbij er voldoende opsporingsindicatie is er altijd een aanhouding, een in verzekeringstelling en zo mogelijk voorgeleiding bij de rechter-commissaris zal volgen. Tevens wordt in iedere zaak in principe een reclasseringsrapport aangevraagd. Verder werkt de gemeente mee aan publiekscampagnes om huiselijk geweld onder de aandacht te brengen, door middel van publicatieborden en informatiefolders.

Wet tijdelijk huisverbod

Op 1 januari 2009 is de Wet Tijdelijk Huisverbod in werking getreden. Deze wet maakt het mogelijk om een plegger uit huis te halen na een incident van huiselijk geweld. Het huisverbod houdt in dat een plegger van huiselijk geweld tien dagen zijn of haar woning niet meer in mag en in die periode ook geen contact mag opnemen met de (ex)-partner of de kinderen. De bevoegdheid voor het uit huis plaatsen van de plegger ligt expliciet bij de burgemeester. De maatregel biedt de mogelijkheid om in een noodsituatie te voorzien in een afkoelingsperiode, waarbinnen de nodige hulpverlening op gang kan worden gebracht en escalatie kan worden voorkomen. Het kan ook worden opgelegd bij kindermishandeling of een ernstig vermoeden daarvan. Het huisverbod wordt afgegeven door de politie met een mandaat van de burgemeester. De burgemeester wordt op voorhand ingelicht door de politie. Hij kan afhankelijk van de situatie het huisverbod verlengen tot maximaal vier weken. Bij overtreding van het huisverbod kan maximaal twee jaar gevangenisstraf of een taakstraf worden opgelegd. De casemanagers, welke in dienst zijn van Veilig Thuis, begeleiden de uitvoering van het huisverbod. Zij dragen ook zorg voor een aansluitend zorgtraject voor slachtoffers en dader.

Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

De *Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling* is sinds 2013 van kracht en is verplicht voor alle organisaties waar beroepskrachten geconfronteerd kunnen worden met signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling, zo ook de gemeente. De meldcode is een stappenplan voor het handelen bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Veilig Publieke Taak

Werkgevers en werknemers met een publieke taak kunnen te maken krijgen met agressie en geweld tijdens het uitvoeren van hun werkzaamheden. Naast het leed en letsel dat agressie en geweld veroorzaakt bij betrokkenen, vormen beide een bedreiging voor de uitvoering van publieke taken. Dit is onacceptabel. De aanpak van agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak gebeurt onder meer met het programma 'Veilige Publieke Taak' (VPT). Met dit programma wordt getracht om agressie en geweld (verder) terug te dringen en om te zorgen dat een brede vertegenwoordiging van organisaties met een publieke taak daadwerkelijk (samen)werken aan het beëindigen van agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak en het herwinnen van respect. Immers 'geweld eindigt waar respect begint'. Op lokaal niveau hebben gemeenten een belangrijke coördinerende en initiërende rol als het gaat om de aanpak van agressie en geweld. In het algemeen kunnen gemeenten vanuit vier verschillende invalshoeken een bijdrage leveren aan de aanpak van agressie en geweld tegen medewerkers:

1. De gemeente als werkgever;
2. Politieke ambtsdragers werkzaam voor gemeenten;
3. De gemeente als regievoerder veiligheid;
4. De gemeente als regievoerder zorg.

Agressiebeleid en -protocol gemeente Schouwen-Duiveland

Binnen de gemeente Schouwen-Duiveland is het programma VPT nog niet geborgd en vraagt dit de komende periode de nodige aandacht. De gemeente beschikt wel over een agressiebeleid en protocol. In het beleid is het uitgangspunt opgenomen welk gedrag wel en niet acceptabel is en hoe de gemeente hiermee omgaat. Het uitgangspunt luidt: 'Wij voeren de publieke functie professioneel uit en behandelen diegene met wie wij in contact komen met respect. Wij verwachten dat wij met een zelfde mate van respect behandeld worden. Om ervoor te zorgen dat we ons werk in veiligheid kunnen doen hanteren we daarom de volgende gedragslijnen:

- Wij stellen duidelijke grenzen voor toelaatbaar gedrag en maken die kenbaar;
- Wij registreren alle incidenten betreffende agressie en geweld;
- Wij doen altijd aangifte bij een strafbaar feit.

Naast het beleid ligt het agressieprotocol. Dit protocol beschrijft de taken en verantwoordelijkheden van medewerkers, leidinggevendenden, de Arbo coördinator en de afdeling P&O bij incidenten van agressie en geweld.

Thema 2 High impact crimes					
Doelstelling: Preventieve en repressieve aanpak van HIC.					
Aanpak:	• Integrale aanpak WOS • Participeren Wet tijdelijk huisverbod • voorkomen, vroeg signaleren en direct adequate hulp bieden m.b.t. huiselijk geweld				
Acties betrokken partijen	Gemeente	Politie	Openbaar Ministerie	District OSB (incl. ZLM)	Veilig thuis
	Participeren integrale aanpak WOS	Opsporing en repressie	Vervolgning	Participeren integrale aanpak WOS	Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling
	Bevorderen inzet PKVV	Uitvoeren tijdelijk huisverbod	Ontnemen crimineel verkregen voordeel		
	Opleggen tijdelijk huisverbod	Participeren integrale aanpak wos			
	Implementeren veilig publieke taak				
	Uitvoering geven aan het interne agressieprotocol				
Beoogd Resultaat	• Afname aantal woninginbraken				
Output indicator	• Politiecijfers WOS • Aantal opgelegde huisverboden				
Budget	• Bijdrage preventieactiviteiten vanuit WOS aanpak • Bijdrage veilig thuis				

Tabel 14 aanpak thema 2

3.4 Ondernijnde criminaliteit

Doelstelling en speerpunten

Ondernijnde criminaliteit duidt op het ontstaan van de verwevenheid tussen de boven- en onderwereld wanneer criminelen gebruik maken van legale structuren voor de uitvoering van de criminele activiteiten en de bovenwereld hiermee onbedoeld criminaliteit faciliteert. Het gaat hierbij vooral om georganiseerde criminaliteit, zoals hennepsteelt, mensenhandel, witwassen en vastgoedfraude. Delicten die ernstige consequenties met zich mee brengen voor de maatschappij; de maatschappelijke integriteit wordt aangetast, de veiligheid en het veiligheidsgevoel van burgers wordt beïnvloed en de lokale economie wordt verstoord.

Doelstelling: De gemeente levert een waardevolle bijdrage in de aanpak van georganiseerde criminaliteit.

Speerpunten:

- Het versterken van de bestuurlijke weerbaarheid;
- Het verbeteren van de informatiepositie;
- Het opwerpen van bestuurlijke barrières;
- Het gebruiken van de huidige middelen zoals BIBOB en Damoclesbeleid.

Aanpak

Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC)

De Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC's) en het Landelijk Informatie en Expertise Centrum (LIEC) versterken de bestuurlijke aanpak en ondersteunen de integrale aanpak. De RIEC's en het LIEC ondersteunen het openbaar bestuur in heel Nederland door:

- Het vergroten van de bestuurlijke bekendheid met de aanwezigheid van georganiseerde criminaliteit;
- Het vergroten van kennis en kunde over het bestuurlijk aanpakken van criminaliteit;
- Het ondersteunen van gemeenten en provincies bij:
  - de inrichting en implementatie van beleid rondom de bestuurlijke aanpak;
  - de verbetering van de informatiepositie;
  - ondersteuning bij het versterken van de regionale samenwerking.

De gemeente Schouwen-Duiveland is aangesloten bij het RIEC Zeeland West-Brabant.

Ondermijningsbeeld LIEC/RIEC

Om het noodzakelijke inzicht te krijgen in dit onderwerp is in het regionaal beleidsplan 2015-2018 Zeeland-West-Brabant gesteld dat er per district een bestuurlijk ondermijningsbeeld gemaakt (B-CBA) wordt om het noodzakelijke inzicht te krijgen in de criminele infrastructuur van de regio Zeeland-West-Brabant. Het ondermijningsbeeld is een gezamenlijke inspanning van politie, gemeenten, belastingdienst, Openbaar Ministerie en het RIEC en geeft een integraal beeld van:

- de informatie, kennis en inzichten rondom (risico's voor) georganiseerde criminaliteit en ondermijning in Zeeland;
- de criminele netwerken die actief zijn binnen een of meer vormen van ondermijnende criminaliteit. Hun aard en werkwijze, de betrokkenheid van faciliteerders en de gelegenheden die de maatschappij biedt voor het plegen van dergelijke activiteiten;
- waar we als overheid geen of slecht zicht op hebben.

In het derde kwartaal van 2015 zijn de resultaten van het ondermijningsbeeld Zeeland, vertrouwelijk, aan de burgemeester gepresenteerd. Daar waar uit het ondermijningbeeld een casus voor een gemeente blijkt, wordt deze integraal opgepakt. De desbetreffende gemeente participeert in deze aanpak.

Rol gemeenten

De aanpak van georganiseerde criminaliteit is niet langer alleen een taak van de politie en het Openbaar Ministerie. Een effectieve aanpak van de georganiseerde criminaliteit vraagt om een georganiseerde overheid die alle middelen en instrumenten inzet die ze tot haar beschikking heeft. Elke ketenpartner (gemeenten, Openbaar Ministerie, politie, belastingdienst, etc.) kan een bijdrage leveren aan de aanpak. De gemeente heeft mogelijkheden barrières op te werpen, waarmee kan worden voorkomen dat criminele organisaties of personen misbruik maken van legale structuren of zich weten te vestigen in de regio. Dit zal zich onder meer uiten in het versterken van de informatiepositie, actualiseren, regionaal afstemmen en consequent uitvoeren van beleid, kritische procedures bij vergunningverlening, subsidies en aanbestedingen, het uitoefenen van toezichts- en handhavingstaken en de strikte toepassing van het sanctioneringsinstrumentarium.

Het RIEC Zeeland West-Brabant voert in alle gemeenten in de regio een quickscan uit. Het doel van deze quickscan is het in kaart brengen van de informatiepositie en bestuurlijke weerbaarheid van de gemeente met betrekking tot georganiseerde criminaliteit. Het RIEC focust daarbij op de volgende drie vragen:

- Wat is de huidige bestuurlijke informatiepositie?
- Wat behelst het bestuurlijk veiligheidsbeleid?
- Welke bestuurlijke middelen worden ingezet?

Op basis van de uitkomsten van de quickscan geeft het RIEC Zeeland West-Brabant concrete aanbevelingen om de lokale informatiehuishouding te versterken en de bestuurlijke weerbaarheid te vergroten. De uitkomsten van de quickscan voor de gemeente Schouwen-Duiveland worden in het laatste kwartaal van 2015 verwacht. Door beide onderzoeken heeft de gemeente inzicht in de problemen 'buiten'

(het ondermijningsbeeld) en de mogelijkheden 'binnen' (Quickscan). Samen met het RIEC ZWB wordt een actieplan samengesteld waarin de aanbevelingen uit beide onderzoeken vertaald worden. Vanaf 2016 gaat de gemeente aan de slag met de implementatie van de aanbevelingen.

Wet Bibob

Een van de mogelijkheden die de gemeente gebruikt om te voorkomen dat men onbedoeld criminelen faciliteert is de inzet van de Wet Bibob. Met het uitreiken van een vragenlijst voor Bibob en de verplichting voor een aanvrager om alle gevraagde informatie te overleggen, kan de gemeente veel beter onderzoek doen naar de integriteit van de ondernemer en de financiering. Als er een ernstig gevaar dreigt dat de vergunning of subsidie gebruikt wordt voor criminele activiteiten, kan de vergunning of subsidie ingetrokken of geweigerd worden. Hierbij kan de gemeente de hulp inroepen van de accountmanager bestuurlijke aanpak van het RIEC. Door de aanpassingen van de wet Bibob hebben de RIEC's toegang gekregen tot Bibob informatie. Het RIEC kan gemeenten daarom concreet ondersteunen bij het eigen onderzoek. Wanneer gemeenten na het eigen onderzoek met vragen blijven zitten, kan het Landelijk Bureau Bibob om advies gevraagd worden.

Taskforce Brabant Zeeland

In de vijf grote Brabantse steden (B5) is eind 2010 de Taskforce B5 van start gegaan. Dit is een samenwerkingsverband tussen de B5 gemeenten, politie, OM, Belastingdienst, Koninklijke Marechaussee en Nationale Recherche, om de ondermijnende criminaliteit in Brabant terug te dringen. Per 1 januari 2014 is het samenwerkingsverband verbreed naar alle 80 gemeenten in Brabant en Zeeland, geënt op de voor Brabant en Zeeland dominante verschijningsvormen van de ondermijnende criminaliteit. De Taskforce B5 gaat verder onder de naam Taskforce Brabant Zeeland. Eind 2016 eindigt de Taskforce en zal de geïntegreerde aanpak geborgd moeten zijn in de reguliere samenwerkingsstructuren en werkprocessen. De Taskforce is aanvullend op het RIEC. Het RIEC draagt zorgt voor de integrale werkvoorbereiding en maakt actie voorstellen, maar voert deze niet uit. De Taskforce kan hier de versnelling aangeven, zo min mogelijk bureaucratie, zo veel mogelijk actie met zo veel mogelijk rendement.

Thema 3: Ondermijnende criminaliteit					
Doelstelling: De gemeente levert een waardevolle aanpak in de aanpak van georganiseerde criminaliteit.					
Aanpak:	- Het versterken van de bestuurlijke weerbaarheid en verbeteren van de informatiepositie door het implementeren van de aanbevelingen uit de quickscan gemeente Schouwen-Duiveland - Het inzetten van de huidige middelen zoals BIBOB en het Damoclesbeleid - Het integraal aanpakken van eventuele casus(sen) n.a.v. het ondermijningsbeeld				
Acties betrokken partijen	Gemeente	Politie	Openbaar Ministerie	LIEC/RIEC	Taskforce Zeeland- West-Brabant
	Implementeren aanbevelingen quickscan	Repressie en effectieve opsporing	Vervolgging	Uitvoeren quickscan	Ondersteunen gemeenten
	Integrale aanpak eventuele casus(sen) ondermijningsbeeld		Ontnemen crimineel verkregen voordeel	Ondersteunen openbaar bestuur	
	Opwerpen bestuurlijke barrières			i.s.m. gemeente opstellen actieplan	
	Inzet huidig beschikbare middelen				

Beoogd Resultaat	• Terugdringen van de ondermijnende criminaliteit
Output indicator	
Budget	• Bijdrage RIEC • Bijdrage Taskforce

Tabel 15 aanpak thema 3

3.5 Jeugd en veiligheid

Doelstelling en speerpunten

Het thema jeugd en veiligheid is tweeledig. Het betreft enerzijds het creëren van een veilige en plezierige leefomgeving voor jeugd en anderzijds de aanpak van overlast door jeugd. Door het toeristische karakter van de gemeente en specifiek het uitgaansgebied in Renesse waar veel jongeren komen is er tevens een overlap tussen dit thema en het thema bedrijvigheid en veiligheid. De eventuele benodigde aanpak van problematiek rondom het uitgaan wordt behandeld bij dit laatste thema.

Doelstelling: Voorkomen en daar waar nodig terugdringen van overlast en hinder door jeugd(groepen) en bereiken van een prettige en veilige leefomgeving voor jongeren

Speerpunten:

- Het voorkomen van jeugdoverlast middels een integrale aanpak;
- Het toezicht houden op jongeren;
- Consequent en adequaat reageren op ongewenst of verboden gedragingen van leerlingen op basis van het protocol Veilige School.

Aanpak

Jongerenwerk

Bij de preventie en aanpak van jeugdoverlast is een belangrijke taak weggelegd voor jongerenwerk. Binnen de gemeente zijn twee jongerenwerkers van SMWO Welzijn Schouwen-Duiveland werkzaam. De jongerenwerkers zetten zich in voor jongeren van 4 tot 24 jaar op Schouwen-Duiveland. De activiteiten bestaan uit het contact leggen met (hang)jongeren en het opbouwen van een vertrouwensrelatie. Jongeren kunnen bij het jongerenwerk terecht voor vragen en/of problemen rondom school, werk, familie, vrije tijd, etc. Wanneer er sprake is van overlast van jeugd kan de jongerenwerker als intermediair optreden tussen de jeugd en de omwonenden en de gemeente. Ook kunnen de jongeren hun wensen via het jongerenwerk kenbaar maken, waarop de werker contact opneemt met, bijvoorbeeld, de gemeente. Jongerenwerkers verwijzen jongeren zo nodig ook door naar hulpverlening. Naast werkzaamheden voor de jongeren biedt het jongerenwerk ook aan ouders en vrijwilligers ondersteuning bij vragen over jongeren en het organiseren van activiteiten voor jongeren. In het gebouw van SMWO Welzijn Schouwen-Duiveland is op de woensdag- en vrijdagavonden van 19.00 tot 22.00 het jongerencentrum 4SD gevestigd (Calandweg 51 4301 LX Zierikzee).

Jeugd preventie overleg

Sinds 2010 is er maandelijks een integraal jeugdoverlast preventieoverleg. Deelnemers aan dit overleg zijn de jongerenwerkers, Centrum Jeugd en gezin, de politie en de gemeente, de gemeente is tevens voorzitter van het overleg. In het overleg wordt de overlast door individuen en/of groepen enerzijds en locaties en situaties anderzijds besproken. De focus ligt hierbij op bijzonderheden, bijvoorbeeld op persoonsniveau of groepsniveau, zodat maatgerichte hulpverlening kan worden geboden of een passende overlast bestrijdingsstrategie. De rol van de gemeente in het JPO is dubbel, enerzijds bewaakt de gemeente de gemaakte afspraken, maar anderzijds is zij een actieve partij die diverse maatregelen kan uitvoeren, bijvoorbeeld het houden van toezicht of aanpassen van de ruimtelijke inrichting.

Uit het overleg zijn de volgende inzichten betreffende de jeugd op Schouwen- Duiveland gekomen:

- De jeudgroepen zijn samengesteld uit diverse leeftijden, dit varieert van 14- tot ruim 20 jarigen;
- Jeudgroepen zijn mobiel en verplaatsen zich eenvoudig naar een andere locatie;
- Uit de kernen Zierikzee, Burgh-Haamstede en Renesse (deze laatste vanwege het specifieke uitgaanscentrum) komen de meeste klachten van jeugdoverlast.

Beke methodiek

In het JPO wordt, conform de regionale eenheid Zeeland- Midden-West-Brabant, gewerkt met de shortlistmethodiek van Beke om jeugdgroepen in beeld te brengen. Hierbij worden jeugdgroepen gecategoriseerd in (aanvaardbare), hinderlijke, overlast gevende of criminele jeugdgroepen. Deze categorisering is van belang, omdat niet alle probleemgroepen hetzelfde zijn in achtergrond, kenmerken, samenstelling en gedrag en dus ook vragen om een aanpak die bij de desbetreffende groep en de groepsleden hoort. Op basis van deze informatie wordt er per groep een aanpak geformuleerd en uitgevoerd die bestaat uit drie onderdelen: groepsgerichte aanpak; domeingerichte of situatiegerichte aanpak; persoonsgerichte aanpak. Bij deze aanpak voert de gemeente de regie en zijn de politie, het OM en het Veiligheidshuis betrokken. Afhankelijk van de aard van de problematiek worden andere organisaties betrokken bij de aanpak, zoals de leerplichtambtenaar, Halt, Bureau Jeugdzorg, de Raad voor de Kinderbescherming of onderwijsinstellingen.

Jeugd Interventieteam

Vanuit het JPO is er nauwe samenwerking met het jeugd interventieteam (JIT). Het team is samengesteld uit de zorgspecialist van de politie en een maatschappelijk werker. Het JIT bezoekt de ouders van jeugd welke betrokken zijn bij overlast. De ouders worden gewezen op de risico's van het gedrag van het kind waarbij tevens maatschappelijk ondersteuning aangeboden wordt. Zowel vanuit het JPO als het JIT kunnen terugkerende probleemjongeren/ gezinnen doorverwezen worden naar het Veiligheidshuis Zeeland, hier werk de strafrecht- en zorgketen samen aan individuen casussen.

Nieuwe jeugdwet

Per 1 januari 2015 is de nieuwe jeugdwet van kracht. Gemeenten hebben de regie op jeugdhulp en zijn zowel bestuurlijk als financieel verantwoordelijk voor de uitvoering ervan. De jeugdhulp richt zich op alle vormen van jeugdhulpverlening, bijvoorbeeld opgroei- en opvoedondersteuning, de uitvoering van jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering, de jeugdggz en jeugd met een verstandelijke beperking. De beleidsterreinen openbare orde en veiligheid en zorg en welzijn hebben in de nieuwe jeugdwet een nauwe verbintenis met elkaar. Er dient goede afstemming te zijn over het bereik van beide beleidsterreinen.

Convenant Veilige school

Veiligheid op en rond scholen is een belangrijk aandachtspunt. In 2013 hebben het Pontes Pieter Zeeman, de politie, het Openbaar Ministerie, het veiligheidshuis Zeeland, Centrum Jeugd en gezin Schouwen- Duiveland, de GGD en bureau Halt het convenant Veilige School getekend. In het convenant zijn samenwerkingsafspraken vastgelegd ten behoeve van het voorkomen en bestrijden van overlast, vandalisme en crimineel gedrag én van het creëren van een (sociaal) veilig klimaat op en rondom de school. Bij het scheppen van een veilige omgeving wordt samengewerkt met ouders/verzorgers en externe partners. Bij het convenant hoort een veiligheidsprotocol (schoolveiligheidsplan), waarin is aangegeven hoe de partijen zullen handelen bij incidenten zoals (cyber)pesten, geweld, diefstal en drugsgebruik. Het schoolveiligheidsplan draagt bij aan het bereiken van een prettige en veilige leeromgeving. Daar waar sprake is van ongewenste of verboden gedragingen door leerlingen zal de onderwijsinstelling consequent en adequaat reageren. Het schoolveiligheidsplan is een handleiding die structuur geeft bij die aanpak. Het stappenplan voor de school heeft te maken met de ernst van de overtreding of de frequentie daarvan. Naast het stappenplan wordt in het plan de onderwijsinstelling een richtlijn geboden met betrekking tot de inschakeling van de politie, de afdeling leerplicht of andere externe partners. De gemeente heeft in het convenant een regierol en houdt toezicht op de naleving van de gemaakte afspraken.

Preventie en voorlichtingsactiviteiten

Op alle basisscholen en middelbare scholen in de gemeente vinden verschillende preventie voorlichtingsactiviteiten plaats vanuit bureau Halt. De gemeente heeft een overeenkomst met bureau Halt waarin onder andere het geven van de voorlichtingen in is opgenomen. De voorlichtingen zijn gericht op bewustwording en kennisoverdracht. Bureau Halt maakt leerlingen bewust van hun keuzes rond (jeugd) criminaliteit, de gevolgen daarvan en hun eigen verantwoordelijkheid voor die gevolgen. Vanaf 2016 start Bureau Halt met een nieuwe methodiek waarin vijf thema voorlichtingen gegeven worden en een ouderbijeenkomst. Uit onderzoek blijkt dat interventies effectiever zijn wanneer de ouders betrokken worden. De voorlichtingen kunnen op zichzelf staand worden uitgevoerd, maar het heeft de voorkeur om dit in combinatie met een ouderbijeenkomst. De vijf thema's zijn:

- Jeugdcriminaliteit
- Invloed van de groep

- Online veiligheid
- Veilige publieke taak
- Overlast rond de jaarwisseling

Thema 4: Jeugd en veiligheid					
Doelstelling: Voorkomen en daar waar nodig terugdringen van overlast en hinder door jeugd(groepen) en bereiken van een prettige en veilige leefomgeving voor jongeren.					
Aanpak:	• Het voorkomen van jeugdoverlast middels een integrale aanpak • Toezicht op jongeren door straatcoaches • Aanpak van ongewenst of verboden gedrag op school conform het convenant veilige school				
Acties betrokken partijen	Gemeente	Politie	Jongerenwerk	Veiligheidshuis	Scholen
	Voorzitten JPO overleg	Repressie en effectieve opsporing	Contact leggen met de jongeren	Individuele casusaanpak	Deelname en uitvoeren convenant veilige school
	Regie convenant veilige school & toezien op naleving gemaakte afspraken binnen het convenant	Signaleren en registreren ten behoeve van de Beke methodiek	Adviesfunctie voor jongeren, incl. doorverwijzen hulpverlenende instanties	Ondersteunen openbaar bestuur	
		Deelname JPO overleg	Deelname JPO overleg		
		Halt verwijzingen			
Beoogd Resultaat	• Geen criminele jeugdgroep o.b.v. Beke methodiek in de gemeente • Niet meer dan één overlast gevende jeugdgroep in de gemeente • Terugdringen van overlast, vandalisme en crimineel gedrag • Het creëren van een (sociaal) veilig klimaat op en rondom de school				
Output indicator	• Bereik van jongeren door jongerenwerk • Aantal jeugdgroepen o.b.v. Beke methodiek • Jaarverslag veiligheidshuis • Evaluatie convenant veilige school				
Budget	• Bijdrage Veiligheidshuis • Bijdrage bureau Halt • Bijdrage jongerenwerk				

Tabel 16 aanpak thema 4

3.6 Bedrijvigheid en veiligheid

Doelstelling en speerpunten

Bij het thema bedrijvigheid en veiligheid kan net als bij jeugd en veiligheid dezelfde tweedeling gemaakt worden. Enerzijds gaat het om de veiligheid van een bedrijf zelf (het bieden van een veilige omgeving voor de gebruikers en het bedrijf beveiligen tegen criminaliteit) en anderzijds betreft het overlast welke te relateren is aan een bedrijf.

Doelstelling: Voorkomen en daar waar nodig terugdringen van overlast en hinder door bedrijvigheid en het bevorderen van een veilige bedrijfsomgeving, mede door inzet van ondernemers.

Speerpunten:

- Toezicht op ondernemingen;
- Integrale samenwerking in het convenant veilig uitgaan en recreëren Westhoek;
- Ontwikkelen van bedrijfsinvesteringszones en promoten van het Keurmerk Veilig Ondernemen;
- Het waarborgen van veiligheid bij evenementen..

Aanpak

Toezicht op ondernemingen

De gemeente houdt toezicht op regel naleving door ondernemingen. Dit betreft controles naar de constructieve- en brandveiligheid van het gebouw, de milieuregels, de gebruiksbepalingen en de eerder genoemde controles in het kader van de Drank en Horeca Wet en waar van toepassing de exploitatievergunning.

Convenant veilig uitgaan en recreëren Westhoek

In de Westhoek van Schouwen-Duiveland (dit betreft de kernen Renesse, Burg Haamstede, Scharendijke en Ellemeet) zijn de gemeente, politie, Recron en diverse ondernemers (horeca, vervoersbedrijven en recreatiebedrijven) uit het gebied een samenwerkingsverband aangegaan betreffende veilig uitgaan en recreëren. Het convenant richt zich op verbetering van de veiligheid en het beperken van overlast in de omgeving. Alle betrokken partijen hebben zich gecommitteerd aan de actiepunten uit het convenant, zo ook de gemeente. Wekelijks ontmoeten de partijen elkaar over de stand van zaken in de Westhoek.

Bedrijfsinvesteringszones en keurmerk veilig ondernemen

De gemeente wil inzetten op de aanpak van de leefbaarheid en veiligheid van en rondom bedrijven. Een manier is middels de invoering van bedrijven investeringszones (BIZ). In een BIZ investeren ondernemers gezamenlijk in activiteiten in de openbare ruimte om de omgeving veiliger of aantrekkelijker te maken. Er vindt een verdeling van de kosten plaats en er worden afspraken gemaakt waar de gemeente regie op houdt. De activiteiten kunnen bijvoorbeeld gericht zijn op:

- Veiligheid; extra toezicht, verlichting, omheiningen of camerabewaking;
- Bereikbaarheid; bewegwijzering en verkeersvoorzieningen;
- Aantrekkelijkheid; schoonmaak, onderhoud, groenvoorziening, etc.

Specifiek op het gebied van veiligheid wil de gemeente ondernemingen stimuleren preventieve maatregelen te treffen tegen criminaliteit. Dit middels het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). In het keurmerk maakt de ondernemer/ ondernemersvereniging samen met de gemeente, politie en brandweer afspraken om onderhoud, overlast en criminaliteit aan te pakken.

Grote en middelgrote evenementen

Jaarlijks vinden er veel evenementen plaats in de gemeente. Evenementen worden steeds groter en/of ingewikkelder door allerlei (externe) factoren. Evenementen moeten voldoen aan voorschriften die bijdragen aan de veiligheid voor deelnemers, bezoekers en omwonenden. De organisatoren zijn verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen om de veiligheid van bezoekers te waarborgen.

De Veiligheidsregio heeft het uitvoeringskader interdisciplinaire advisering en coördinatie grote evenementen opgesteld. Daarnaast is er vanuit de Veiligheidsregio Zeeland een taakgroep grote evenementen, met een adviserende rol in evenementenveiligheid. Uitgangspunt is dat de organisator verantwoordelijk is voor de organisatie van het evenement en de eventueel te nemen veiligheidsmaatregelen. De veiligheid richt zich op toegangscontrole, ordehandhaving, verkeer en vervoer, (para)medische zorg, brandpreventie en –preparatie, voedselveiligheid, technische hygiënezorg en de maatregelen in het geval het evenement wordt afgelast. Bij elk evenement is er eerst een snelle inschatting van mogelijke risico's. Zo nodig volgt een nadere risicoanalyse. Het toezicht door de partners vindt plaats op basis van de verleende vergunningen en vastgesteld calamiteitenplan.

Thema 5: Bedrijvigheid en veiligheid

Doelstelling: Voorkomen en daar waar nodig terugdringen van overlast en hinder door bedrijvigheid en het bevorderen van een veilige bedrijfsomgeving, mede door inzet van ondernemers.

Aanpak:	Het houden van toezicht op ondernemingen Integrale aanpak en samenwerking in het convenant veilig uitgaan en recreëren Westhoek Gemeentelijk toezicht in het uitgaansgebied Ontwikkelen BIZ en KVO

Acties betrokken partijen	Gemeente	Politie	Ondernemers
	Uitvoeren controles constructief	Repressie en effectieve opsporing	Participeren convenant veilig uitgaan en recreëren Westhoek
	Uitvoeren DHW controles	Samenwerking gemeentelijke toezichthouders	Investeren in BIZ en KVO
	Regie Convenant veilig uitgaan en recreëren Westhoek	Participeren convenant veilig uitgaan en recreëren Westhoek	
	Investeren BIZ en KVO		
	Toezicht en handhaven calamiteitenplan		
Beoogd Resultaat	• Geen toename van overlast in de Westhoek • Geen overtredingen van de Drank en Horeca wet • Minimaal 1 BIZ in de gemeente • Minimaal 4 ondernemingen met een KVO in de gemeente		
Output indicator	• Aantal BIZ • Aantal KVO's • Politiecijfers betreffende uitgaansoverlast		
Budget	• Bijdrage SUS-team		

Tabel 17 aanpak thema 5

Organisatorische borging integraal veiligheidsbeleid

4

Integraal Veiligheidsbeleid vraagt om een goede organisatorische borging en doorzettingsmacht van het veiligheidsbeleid binnen het gemeentelijk apparaat. Het gaat specifiek om voorwaarden met betrekking tot de verankering van veiligheid in de afdelingen, de positionering en invulling van de ambtenaar integrale veiligheid, de interne en externe afstemming over veiligheid, de politiek-bestuurlijke inbedding van de veiligheid, de planning en control van beleid en uitvoering en de communicatie over het beleid. Het benoemen van deze voorwaarden is een noodzakelijk aanvulling op de inhoudelijke aanpak (hoofdstuk 3 en 4). Een goede organisatorische borging vormt de basis van effectieve beleidsvoering.

4.1 Veiligheid in de gemeentelijke organisatie

De beleidsadviseur openbare orde en veiligheid is aangesteld als coördinator/veiligheidsregisseur integrale veiligheid om de programma's tot uitvoering te brengen. Dit zorgt dat hij-zij verantwoordelijk is voor stimulering en de bewaking van de uitvoering van het veiligheidsbeleid. Hij-zij volgt de landelijke en regionale ontwikkelingen en vertaalt deze door naar de organisatie. Daarnaast onderhoudt hij-zij de interne en externe contacten.

De programmatische en integrale aanpak van veiligheid vraagt veel van de gemeentelijke organisatie. Samenwerking is hierin het sleutelbegrip zowel binnen de ambtelijke organisatie als daarbuiten. Aan zowel de voorkant bij beleidsontwikkeling en -voorbereiding als aan de achterkant bij beleidsuitvoering is verbinding met partners nodig. Het is aan de ambtelijke ondersteuning, zowel de coördinator/veiligheidsregisseur als leidinggevenden om de daadwerkelijke samenwerking te organiseren, uit te breiden en te onderhouden. Dit vraagt om inhoudelijke verbreding en om organisatorische versterking van veiligheid in de organisatie.

In het collegeprogramma 2014-2018 heeft het college van burgemeester en wethouders de wens uitgesproken om handhaving verder te professionaliseren. In het laatste kwartaal van 2015 wordt aan deze professionalisering vorm gegeven middels een interne reorganisatie onder de noemer project herinrichting integrale veiligheid en handhaving. Een eerste stap in deze professionalisering is het samenvoegen van de beleidsterreinen handhaving en integrale veiligheid. Vervolgens wordt onderzocht op welke wijze het team handhaving en veiligheid effectief en efficiënt aan de veiligheids- en handhavingvragen kan voldoen. In het eerste kwartaal van 2016 wordt gestart met de implementatie.

4.2 Interne en externe afstemming

Veiligheidsbeleid vraagt om een integrale aanpak met een regiefunctie vanuit de gemeente. Dit houdt in dat de gemeente een signaalfunctie heeft, partners bij elkaar brengt en enthousiasmeert en het proces van samenwerking coördineert. Ook is de gemeente verantwoordelijk voor het monitoren van afspraken en activiteiten. Op zowel bestuurlijk als op uitvoerend niveau dient de gemeente zich als regisseur op te stellen.

Daarnaast trekt onveiligheid zich vaak weinig aan van gemeentegrenzen. Er is vrijwel geen veiligheidsprobleem dat zich slechts in één gemeente voordoet. Zo kan jeugd die in de ene gemeente overlast pleegt, heel goed in de buurgemeente wonen. Een aanpak van deze gemeenten samen is dan effectiever. Ook zijn veel veiligheidspartners van de gemeente op een hoger schaalniveau georganiseerd. Als het gaat om het maken van afspraken, claimen van capaciteit, informatieoverdracht etc., dan is het voor deze partners aantrekkelijker samenwerken met een groep gemeenten dan met elke gemeente individueel. Hiervoor wordt op regionaal niveau intensief samen gewerkt met de adviseurs integrale Veiligheid van de gemeenten, politie, het OM, en de Veiligheidsregio middels het integrale veiligheidsoverleg Zeeland. Tevens vindt er tien keer per jaar een Lokaal Handhavingsoverleg plaats, politie, waterschap, Staatsbosbeheer, RUD en de gemeente nemen hier aan deel.

4.3 Politieke bestuurlijke inbedding

De burgemeester is wettelijk belast met de handhaving van de openbare orde en veiligheid. Hij heeft een algemene zorg voor de voorkoming van strafbare feiten, die invloed hebben op de orde en rust in de gemeentelijke samenleving. De burgemeester is bevoegd om met behulp van de politie overtredingen van wettelijke voorschriften ter zake van de openbare orde te beletten of te beëindigen. Bovendien kan de burgemeester bij verstoring van de openbare orde of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, de noodzakelijke maatregelen nemen. De daadwerkelijke operationele handhaving van de openbare orde is door de burgemeester opgedragen aan de politie.

De politie staat onder gezag van de burgemeester voor de openbare orde handhaving en hulpverlening en onder gezag van de officier van justitie voor de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en taken ten dienste van justitie. In de (basiseenheid)driehoek maken de gezagsdragers, mede op basis van het integraal veiligheidsplan van de gemeente, afspraken over de inzet van de politie, de taakuitvoering van de politie en over de lokale prioriteiten en de criminaliteitsbeheersing.

Het college van burgemeester en wethouders is als collectief verantwoordelijk voor uitvoering van het veiligheidsbeleid. Binnen de gemeente stemt de burgemeester af met de wethouders over hun portefeuilles voor zover deze de thema's het veiligheidsbeleid raken. De wethouders bevorderen dat ook op hun beleidsterrein lokale spelers kunnen bijdragen aan de veiligheid binnen de gemeente. Het gaat hierbij om de woningcorporaties, straathoek- en jongerenwerk, jeugd- en geestelijke gezondheidszorg, Halt, onderwijsinstellingen, ondernemers en onze inwoners. Om het integraal veiligheidsplan goed uit te voeren is samenwerking met diverse partijen noodzakelijk. De burgemeester ziet toe dat de samenwerking goed verloopt en stuurt bij als dat nodig mocht zijn. De doelen en prioriteiten uit het integraal veiligheidsplan dat de raad heeft vastgesteld, zijn hierbij leidend. De burgemeester legt over zijn optreden verantwoording af aan de gemeenteraad middels de programmabegroting.

4.4 Planning en control

De gemeenteraad stelt de kaders en de doelen voor het beleid op het gebied van lokale veiligheid vast middels deze veiligheidsnota. De raad geeft opdracht aan het college voor de uitvoering van het veiligheidsbeleid. Daarbij heeft de gemeenteraad een controlerende rol. De Integrale Veiligheidsmonitor en politiecijfers zijn een belangrijk meetinstrument voor de evaluatie van het veiligheidsbeleid. Op basis van een tweejaarlijkse veiligheidsanalyse met behulp van deze meetinstrumenten en separate evaluaties van deelprojecten wordt het beleid zo nodig bijgesteld.

Het veiligheidsbeleid is ingebed in de programmabegroting van de gemeente, in het programma veiligheid en integrale handhaving. In de programmabegroting wordt jaarlijks een voortgangsrapportage opgesteld, wat ter beoordeling aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

4.5 Communicatie

Besluitvormingscommunicatie

Het IVP is een tweejarig beleidslijn, door de gemeenteraad van de gemeente Schouwen-Duiveland vaststelt. Na vaststelling wordt het beleidsprogramma ter kennis gebracht aan het managementteam van de gemeente Schouwen-Duiveland en de ketenpartners, betrokken gemeentelijke beleidsafdelingen en alle overige belanghebbenden. Het IVP wordt aangekondigd in de gemeenterubriek en gepubliceerd op de gemeentelijkwebsite en ter inzage in de hal van het gemeentehuis gelegd.

Uitvoeringscommunicatie

Voor de uitvoering van het veiligheidsbeleid is communicatie een belangrijk aspect. De gemeente Schouwen-Duiveland vindt het belangrijk om ten aanzien van de verschillende veiligheidsthema's actief te communiceren. De communicatie over veiligheid is met name gericht op het verhogen van de veiligheidsbeleving van de inwoners van de gemeente. De communicatiestrategie wordt daar waar nodig, steeds aangescherpt op basis van actuele ontwikkelingen

Bijlage 1: Rol ketenpartners

Ketenpartner	Rol
Bewoners & dorps- en stadsraden	Verbeteren van de woon- en leefsituatie in wijk of dorp, informeren en adviseren van de gemeente over veiligheid en leefbaarheid, zelf oplossend vermogen inbrengen.
Brandweer	Het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al wat daarmee verband houdt. Het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand. Onderdeel Veiligheidsregio.
Bureau HALT	Bijdrage leveren aan de preventie en bestrijding van jeugdcriminaliteit bij jongeren tot 18 jaar. Ketenpartner in Veiligheidshuis.
Bureau Slachtofferhulp	Bieden van hulp na een misdrijf of verkeersongeluk door middel van praktische en juridische adviezen en emotionele steun. Ketenpartner in Veiligheidshuis.
Centrum voor Jeugd en Gezin	Het Centrum Jeugd en Gezin (CJG) is er voor iedereen met kleine en grote vragen over opvoeden en opgroeien.
Geestelijke Gezondheidszorg	Hulp bieden bij verslavingsproblematiek, psychiatrische begeleiding en bemoeizorg, openbare geestelijke gezondheidszorg. Ketenpartner in Veiligheidshuis/ CJG
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst GGD	Jeugdgezondheidszorg, sociaal-medische advisering, technische hygiënezorg, epidemiologie, gezondheidsvoorlichting, infectieziektebestrijding, en met bureau GMV medische milieukunde. toezicht sex-inrichtingen en kinderdagverblijven
Emergis	Verslavingszorg. Ketenpartner in Veiligheidshuis.
Geneeskundige hulpverleningsorganisaties in de Regio (GHOR)	Geneeskundige hulpverleningsorganisaties in de Regio. De GHOR coördineert de inzet van geneeskundige diensten (de witte kolom) tijdens rampen en grote ongevallen. Onderdeel Veiligheidsregio.
Ondernemers	Zoveel mogelijk zelf zorg dragen voor beveiliging van eigendommen, melden van overlast en criminaliteit, meedenken in een goede aanpak van veiligheidsproblemen. De nadruk ligt daarbij op het voorkomen.
Openbaar Ministerie (OM) arrondissement Middelburg	Opsporen strafbare feiten, vervolgen van strafbare feiten, toezicht op de uitvoering van strafvonnissen. Voert in het Veiligheidshuis de regie op de juridische ketenpartners. Door samenwerking met veiligheidspartners zaken sneller met passendere interventies afhandelen, waardoor dader en slachtoffer sneller weten waar ze aan toe zijn en interventies op die manier merkbaar en zichtbaar zijn in de samenleving.
Penitentiaire inrichting en Justitiële jeugdinrichting	Aanbieden programma aan gedetineerden voor terugkeer in de maatschappij. Ketenpartner in Veiligheidshuis.
Politie Zeeland-West-Brabant	Handhaven openbare orde, opsporen strafbare feiten, hulpverlening bij nood, signaleren en adviseren bij (on)veiligheidssituaties. Ketenpartner in Veiligheidshuis.
Provincie Zeeland	De provincie zet zich op verschillende veiligheidsaspecten in: ten aanzien van ruimtelijke planvorming, in de vergunningverlening aan bedrijven die omgaan met gevaarlijke stoffen en in de controle daarop. Daarnaast geeft ze uitvoering aan taken die haar wettelijk zijn toebedeeld.
Raad voor de Kinderbescherming	Verrichten van onderzoeken, uitbrengen van advies, bieden van (vroeg)hulp en volgen traject van jongeren die verdacht worden van het plegen van een misdrijf, coördineren uitvoering taakstraffen. Ketenpartner in Veiligheidshuis.

Ketenpartner	Rol
Reclassering	Begeleiden van trajecten, toezichtstelling, gedragsinterventies en trainingen. Ketenpartner in Veiligheidshuis.
Regio gemeenten	Ontwikkelen van en regie voeren op integraal veiligheidsbeleid, ondersteunen en faciliteren van (sociale) veiligheidsprojecten, veilig ontwerpen, beheren en onderhouden van de openbare ruimte, gemeentelijk toezicht en handhaving.
Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC)	Het RIEC bundelt de expertise bij de aanpak van de georganiseerde criminaliteit, inclusief advies over de toepassing van de wet BIBOB.
Rijk	Wetgeving. Landelijke aansturing justitie en politie.
Scholen	Zorg dragen voor veiligheid en welzijn van leerkrachten, onderwijs-ondersteunend personeel, leerlingen en bezoekers van de school.
RUD Zeeland	Advisering, uitvoering en handhaving vanuit milieuwetgeving.
Sociaal Maatschappelijk Werk Oosterscheldebekken, waaronder jongerenwerk	Hulp bieden bij het oplossen van problemen van mensen, zoals problemen met familieleden, vrienden, burens, collega's, huiselijk geweld, seksueel geweld, pesten, eenzaamheid, financiën e.d. Jongerenwerk biedt specifiek hulp aan jongeren en richt zich op de preventie en aanpak van jongerenoverlast.
Veilig Thuis	De aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, gericht op een sluitende aanpak rond (potentiële) daders, slachtoffers en getuigen. Ketenpartner in Veiligheidshuis.
Veiligheidshuis Zeeland	Coördineren van persoonsgerichte en groepsgerichte aanpak van veelplegers, ex-gedetineerden, jeugdige daders en daders en slachtoffers van huiselijk geweld. Ketensamenwerking op het gebied van straf en zorg.
Veiligheidsregio Zeeland	Het verzorgen van een adequate organisatie voor de rampenbestrijding en crisisbeheersing, brandweezorg en geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen of crisis.
Woningcorporatie Zeeuwend	Aanbieden van woningen, stimuleren van leefbaarheid in de buurt, woonoverlast terugdringen.

Tabel 18 rol ketenpartners

Bijlage 2: Samenvatting resultaten veiligheidsmonitor 2013

Veiligheidsmonitor gemeente Schouwen-Duiveland 2013

Eind 2013 is in de gemeente Schouwen- Duiveland een veiligheidsmonitor¹² (VM) uitgevoerd. Het belangrijkste doel van dit onderzoek is de beleving van burgers op het gebied van veiligheid en leefomgeving in kaart te brengen, de subjectieve veiligheid, en te kijken welke ontwikkelingen zich hebben voorgedaan. De veiligheidsmonitor is gebaseerd op een enquête, deze is bij wijze van steekproef gehouden onder bewoners van Schouwen-Duiveland van 15 jaar en ouder. De respons is 45,8%, 359 inwoners hebben de enquête ingevuld. De antwoorden zijn gewogen op basis van de verdeling naar geslacht, leeftijd en indien relevant wijk, buurt of kern om de uitkomsten zo goed mogelijk te generaliseren. Echter moet dit bij interpretatie van de uitkomsten altijd in overweging genomen worden. De resultaten uit het onderzoek worden vergeleken met het de gemiddelde uitkomst van de gemeenten binnen de Veiligheidsregio Zeeland (vanaf hier VRZ) en het landelijke gemiddelde (geduid als Nederland). In verband met een methodebreuk is de monitor uit 2013 niet zonder meer vergelijkbaar met de monitor uit 2011. Daarom zal in onderstaande analyse alleen het geconstateerde beeld uit 2013 gepresenteerd worden¹³ en geen vergelijking de voorgaande monitor plaatsvinden.

Leefbaarheid woonbuurt

Het gaat hierbij om hoe de leefbaarheid van de alledaagse woon- en leefomgeving door bewoners ervaren wordt. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de aanwezigheid van fysieke voorzieningen, de sociale cohesie in de woonbuurt en een algemeen oordeel over de woonbuurt.

Fysieke voorzieningen

De fysieke voorzieningen worden beoordeeld met een schaalscore¹⁴ van 5,8. In deze schaal is onder andere gekeken naar het onderhoud van wegen, perken en dergelijke, de mate van verlichting en de aanwezigheid van voorzieningen voor kinderen en jongeren. De score is een lagere score dan in de VRZ (6,3) en Nederland (6,2). Nader bekeken worden alle onderwerpen lager beoordeeld, met uitzondering van de mate van verlichting waar een gemiddelde beoordeling behaald wordt.

Sociale cohesie

De sociale cohesie geeft aan hoe bewoners denken over de sociale samenhang en omgang tussen buurtbewoners. Hier scoort de gemeente met een 6,5 vergelijkbaar met de VRZ (6,4) en hoger dan de 6,2 score van Nederland. Inwoners geven aan mensen in de buurt te kennen en ook veel contact te hebben buurtbewoners.

Oordeel woonbuurt

Aan de respondenten is de stelling voorgelegd of de buurt in het afgelopen jaar voor- of achteruit is gegaan, 11% merkt een achteruitgang, en 6% een vooruitgang. Ook in de VRZ en in Nederland wordt meer achteruitgang dan vooruitgang waargenomen. Echter betekent deze achteruitgang niet direct een slechte beoordeling van de leefbaarheid, want de leefbaarheid van de buurt door de respondenten beoordeelt met het rapportcijfer 7,5. Dit is vergelijkbaar met de VRZ en Nederland.

Overlast in de buurt

Dit onderwerp betreft de ervaring van overlast in de eigen woonbuurt. De overlast is gecategoriseerd naar fysieke verloedering, sociale overlast en verkeersoverlast.

Fysieke verloedering

Om de fysieke verloedering te meten zijn vier mogelijke buurtproblemen voorgelegd, te weten bekladding van muren of gebouwen, rommel op straat, hondenpoep en vernieling van straatmeubilair. De gemeente Schouwen-Duiveland scoort een 2,5 op een schaal van 0 tot 10.

12 Bron: Veiligheidsmonitor gemeente Schouwen-Duiveland 2013, M. Meurs (2014), I&O research.

13 De resultaten kunnen gedateerd zijn, de beleving kan inmiddels veranderd zijn. De VM 2013 is het meest recent.

14 Alle schaalscores in de analyse betreffen een schaal van 0 (negatief) tot 10 (positief).

Dit is vergelijkbaar met de VRZ (2,4). Nederland scoort slechter met een score van 2,8. Opmerkelijk is dat overlast van hondenpoep meer ervaren wordt in de gemeente in vergelijking met de VRZ en Nederland.

Sociale overlast

Ook voor sociale overlast zijn op voorhand buurtproblemen aangemerkt. Het gaat hierbij om openbaar dronkenschap, rondhangende jongeren, drugsoverlast, op straat worden lastiggevallen en overlast door buurtbewoners. De schaalscore is 1,1 en dit is vergelijkbaar met de VRZ (1,0) en Nederland (1,3).

Verkeersoverlast

Onder verkeersoverlast wordt te hard rijden, parkeerproblemen en agressief gedrag in het verkeer verstaan. De schaalscore voor verkeersoverlast is 3,5. Dit is vergelijkbaar met de VRZ en Nederland, beide 3,4. In Schouwen-Duiveland wordt in vergelijking met de VRZ en Nederland vaker overlast van te hard rijden ervaren.

Totale overlast

Uit bovenstaande vormen van overlast samengenomen en de overlast van horecagelegenheden daarbij kan een gemiddelde score van overlast bepaald worden. Hier komt een schaalscore van 2,1 uit. Welke vergelijkbaar is met VRZ (2,0) en Nederland (2,2).

Aanpak buurtproblemen

Van alle voorgenomen overlast wordt door de respondenten te hard rijden als belangrijkste probleem gekwalificeerd, gevolgd door hondenpoep en parkeerproblematiek.

Veiligheidsbeleving

Veiligheidsbeleving gaat over of men zich veilig in de eigen woonbuurt.

Eigen woonbuurt

14% Van de respondenten voelt zich wel eens onveilig in de eigen woonbuurt, 1% ervaart vaak onveiligheidsgevoelens. In de VRZ zijn deze percentages gelijk, in vergelijking met heel Nederland voelen de Schouwen-Duivenaren zich minder vaak onveilig. In Nederland ervaart 19% wel eens onveiligheidsgevoelens en 2% vaak.

Algemeen

Naast of men zich wel eens onveilig voelt in de eigen woonbuurt is ook gevraagd naar deze gevoelens in het algemeen. Opvallend is dat dan twee keer zoveel respondenten zich wel eens (30%) of vaak (2%) onveilig voelt. Echter is het niet mogelijk om na te gaan in hoeverre deze gevoelens binnen de eigen gemeente zich voordoen. Deze verdubbeling is niet ongewoon, de VRZ en heel Nederland laten dezelfde opvallende tendens zien. Voor de VRZ liggen de percentages op 31% wel eens onveilig en 2% vaak, in Nederland voelt 37% zich wel eens onveilig en 2% vaak.

Vermijdingsgedrag

Er is de respondenten gevraagd of zij bepaalde handelingen wel of niet uitvoeren, omwille van (on) veiligheidsgevoelens. Hierbij is te denken aan het 's avonds niet open doen van de voordeur, het mijden van plekken in eigen buurt waar men zich niet veilig voelt etc. De schaalscore voor dergelijk gedrag is 0,9. Dit wil zeggen dat weinig mensen vermijdingsgedrag vertonen. In de VRZ is deze score 1,1 en daarmee vergelijkbaar. De score voor Nederland is met 1,3 hoger.

Preventie maatregelen

Preventieve maatregelen tegen criminaliteit zijn onder te verdelen in twee categorieën; de socio preventieve maatregelen welke betrekking hebben op gedrag en de techno preventieve maatregelen welke betrekking hebben op getroffen voorzieningen.

Aan de respondenten is gevraagd in hoeverre ze de volgende socio preventieve maatregelen treffen; waardevolle spullen meenemen uit de auto, licht in huis laten branden, fiets bewaakt stallen en waardevolle spullen thuis laten. Zowel de gemeente als de VRZ hebben een schaalscore van 4 op het treffen van socio preventieve maatregelen. In Nederland ligt deze score met 4,5 iets hoger.

Bij techno preventieve maatregelen is gevraagd in hoeverre men buitenverlichting heeft, extra veiligheidssloten c.q. grendels heeft geplaatst, een alarminstallatie heeft en rolluiken voor ramen en of deuren heeft. Wederom scoren de gemeenten en de VRZ hetzelfde met 4,75. De score voor Nederland is in dit geval lager met 4,25.

Uit bovenstaande kan opgemerkt worden men eerder geneigd is techno preventieve maatregelen te treffen dan socio preventieve.

Criminaliteit in de buurt

4% Van de respondenten geeft aan het idee te hebben dat er veel criminaliteit in de buurt voorkomt. In de VRZ ligt dit percentage op 6% en in Nederland op 11%. Daarnaast is ook gevraagd hoe men vindt dat de criminaliteit in de buurt de afgelopen 12 maanden ontwikkeld is. 9% Geeft aan dat de criminaliteit is toegenomen, daar tegenover staat dat 3% vindt dat het is afgenomen. Ook in de VRZ (13%) en in Nederland (16%) vindt een hoger percentage respondenten dat de criminaliteit is toegenomen.

Rapportcijfer

De veiligheid in eigen woonbuurt krijgt gemiddeld het rapportcijfer 7,5 van haar inwoners. In de VRZ is dit een 7,4 en in Nederland een 7,1.

Functioneren gemeenten en politie

Politie en gemeenten zijn voor burgers vaak het eerste aanspreekpunt voor alle zaken met betrekking tot veiligheid en leefbaarheid. Aan de respondenten is de vraag voorgelegd hoe men dit contact ervaart.

Functioneren gemeenten

Het functioneren van de gemeente betreft alleen het functioneren op het beleidsterrein veiligheid en leefbaarheid. Onder functioneren wordt verstaan; het aandacht hebben voor het verbeteren, het informeren van buurtbewoners over de aanpak en de buurt betrekken bij de aanpak van de veiligheid en leefbaarheid. 32% Is (zeer) tevreden over het functioneren. Dit is lager dan in VRZ (39%) en Nederland (37%).

Functioneren politie

Bij het functioneren van de politie is gevraagd naar hoe men het functioneren in eigen buurt ervaart. Het gaat hierbij om het functioneren in algemene zin en de bereikbaarheid. 19% Geeft aan tevreden te zijn over het functioneren van de politie, daarentegen is 13% ontevreden. De gemeente scoort daarmee slechter in vergelijking met de VRZ en Nederland. Hier is 24% (VRZ) en 25% (Nederland) tevreden en 10% (VRZ) en 9% (Nederland) ontevreden. Ook op het onderwerp beschikbaarheid scoort de politie van Schouwen- Duiveland lager dan Nederland, voor de VRZ is dit vergelijkbaar. De schaal score is 3,9 voor de gemeente, 4 voor de VRZ en 4,4 voor Nederland.

Algemene conclusie

De leefbaarheid van de alledaagse woon- en leefomgeving wordt positief beoordeeld met een rapportcijfer van 7,5. Daarbij is er in vergelijking met Nederland een hogere mate van sociale cohesie. Minder tevreden is men over de fysieke voorzieningen.

Wat betreft overlast kan de volgende top drie problemen worden geconstateerd:

1. Te hard rijden;
2. Hondenpoep;
3. Parkeerproblematiek.

Men ervaart over het algemeen verkeersoverlast en fysieke verloedering. De schaal score voor sociale overlast is dan ook laag.

Uit de enquête blijkt dat men van mening is dat de criminaliteit in eigen woonbuurt het afgelopen jaar is toegenomen. Desondanks voelt slechts een klein deel van de respondenten zich wel eens of vaak onveilig in eigen woonbuurt. Ook wordt er weinig vermijdingsgedrag getoond. Ongeveer de helft van de respondenten treft wel preventieve maatregelen, vaker techno preventieve maatregelen dan socio preventieve maatregelen. Het rapportcijfer voor veiligheid in eigen woonbuurt is eveneens als de leefbaarheid positief met een 7,5.

Het functioneren van de overheid wordt matig beoordeeld. De gemeente scoort lager dan de VRZ en Nederland. Dit geldt ook voor de beoordeling van het functioneren van de politie. Men is in de gemeente en de VRZ negatiever dan Nederland over de beschikbaarheid van de politie.

Bijlage 3: Financieel overzicht

Thema	Activiteit	Financiële middelen	Begroting
Veilige woon- en leefomgeving	Bijdrage buurtbemiddeling	€ 40.000,-	programmabegroting gemeente Schouwen Duiveland
	Mogelijke kosten burgerparticipatie	N.t.b.	Programma veiligheid en integrale handhaving
	Kosten veiligheidsmonitor	N.t.b.	Programma veiligheid en integrale handhaving
	Bijdrage Veiligheidsregio Zeeland	€2.265.460,-	Programma veiligheid en integrale handhaving
Hic Impact crimes	Preventieactiviteiten WOS	N.t.b.	Programma veiligheid en integrale handhaving
	Bijdrage veiligheidshuis	€12.982	Programma veiligheid en integrale handhaving
Ondermijnende criminaliteit	Bijdrage RIEC	€12.750,-	Programma veiligheid en integrale handhaving
	Bijdrage Taskforce		Programma veiligheid en integrale handhaving
Jeugd en veiligheid	Bijdrage bureau Halt	€10.760	Programma veiligheid en integrale handhaving
Bedrijvigheid en veiligheid			

Bijlage 4: Literatuurlijst

- Agressiebeleid en protocol gemeente Schouwen-Duiveland
- CZW Bureau Jaarverslag en jaarrekening 2009 t/m 2013
- Dataset werkgebied Oosterscheldebekken (geregistreerde criminaliteitscijfers, uitgave maart 2015)
- Handhavingsbeleid gemeente Schouwen-Duiveland 2015
- Handhavingsprogramma gemeente Schouwen-Duiveland 2015
- Integraal veiligheidsplan gemeente Borsele 2015-2018
- Integraal veiligheidsprogramma gemeente Goes 2015-2018
- Integraal veiligheidsplan gemeente Kapelle 2015-2018
- Integraal veiligheidsplan gemeente Reimerswaal 2015-2018
- Integraal veiligheidsplan gemeente Schouwen-Duiveland 2012-2016
- Jaarverslag buurtbemiddeling Schouwen-Duiveland 1e halfjaar 2015.
- Kernbeleid veiligheid. Het centrum voor criminaliteitspreventie en veiligheid.
- Koulen, I., Scheidel, C. & Wolthuis J.A. (2006) De gemeente als regisseur. Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- Land, van der, M., Stokkem, van, B. & Boutellier, H. (2014) Burgers in veiligheid. Een inventarisatie van burgerparticipatie op het domein van de sociale veiligheid. Vrije Universiteit Amsterdam, Leerstoel Veiligheid en Burgerschap
- Landelijke Veiligheidsagenda 2015-2018
- Met het tij mee: Dé uitdaging voor de organisatie de komende 5 jaar. Visieverhaal van de Gemeente Schouwen-Duiveland 2013-2018
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijk relaties. Aanpak problematische jeugdgroepen, handreiking voor gemeenten. september 2010.
- Newburn, T. (2007) Criminology, Willan Publishing, p. 575
- Rapport Maatwerk in Brandweezorg 3.0 (2015)
- Regionaal beleidsplan Zeeland- West-Brabant 2015-2018
- Samen verder. Collegeprogramma gemeente Schouwen-Duiveland 2014 – 2018
- Tij van de toekomst. Strategische visie gemeente Schouwen-Duiveland 2011-2040
- Vanderveen, G.N.G., Pleysier, S., Rodenhuis W. (2011) Meten van onveiligheid, Boom Juridische Uitgevers
- Veiligheidsmonitor gemeente Schouwen-Duiveland 2013, M. Meurs (2014), I&O research

Laan van St. Hilaire 2
4301 SH Zierikzee

Postadres:
Postbus 5555
4300 JA Zierikzee

T (0111) 452 000
F (0111) 452 452

gemeente@schouwen-duiveland.nl
www.schouwen-duiveland.nl